

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директорка
КЗ ЛОР «Львівська обласна
бібліотека для дітей»

_____ **О. Конасова**

Звіт
про роботу КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для дітей»
у 2023 році

З М І С Т

I. Основні завдання, пріоритетні напрями роботи бібліотеки	3
II. Обслуговування користувачів.....	6
Книжкові виставки.....	9
Проекти.....	11
Масова робота з читачами.....	28
Міжнародна співпраця.....	32
III. Науково-методична діяльність.....	36
IV. Довідково-бібліографічна та довідково-інформаційна діяльність..	39
V. Формування документних ресурсів.....	41
VI. Каталогізування документів.....	44
VII. Зберігання документних ресурсів.....	44
VIII. Впровадження інформаційних технологій.....	46
IX. Управління колективом та матеріально-технічна база.....	49
Додаток 1.....	52

I. Основні завдання, пріоритетні напрями роботи бібліотеки

Наша візія

Створення інноваційного бібліотечного простору, перетворення бібліотеки в багатофункціональний інформаційний, освітній, культурний та дозвіллевий центр.

Наша місія

Бібліотека відкрита для кожної людини. Бібліотека надає вільний безпечний доступ до інформації та простір для набуття знань, спілкування, духовного збагачення, творчого розвитку і дозвілля.

Наші цінності

Унікальна та безпечна атмосфера бібліотеки, в якій працює команда професіоналів-однодумців, що сприяє безперервному навчанню дітей та дорослих, розвитку їх креативності; сервіс та клієнтоорієнтованість, відкритість та доступність, позитивна філософія роботи з користувачами, розвиток та оперативне впровадження інновацій.

Одним з головних пріоритетів у роботі є методична діяльність, підвищення ролі бібліотеки як консультативного, методичного, наукового, соціокультурного центру, який працює на допомогу розвитку бібліотек для дітей в регіоні, надання консалтингових послуг новоствореним бібліотечним структурам, які виникли і виникатимуть в результаті трансформації та адміністративної реформи.

Бібліотека є лабораторією інноваційного досвіду й, працюючи для дітей та дорослих членів громади, впроваджує та апробує нові форми впливу та популяризації ідей і навиків, актуальних для сьогодення.

Уже два роки в умовах війни ми ведемо посилену роботу щодо закріплення в дітей та підлітків навиків медіаграмотності, знань, необхідних для аналітичного мислення та сприйняття інформаційних потоків, засвоєння навчальних програм, новітніх технологій, сприяння духовному та інтелектуальному зростанню, самопізнанню і самоосвіті, інтеграції дітей в соціокультурне середовище суспільства через читання і бібліотеку, задоволення потреб дітей в книзі та інформації, забезпечення рівного доступу до інформаційних ресурсів та надання можливостей для змістовного і корисного проведення вільного часу.

Протягом звітнього року продовжували підвищувати комфортність бібліотечного простору для користувачів і працівників, створювали нові зони для користувачів, налагоджували ефективну комунікацію.

Основними завданнями бібліотеки в звітньому році були:

- перетворення бібліотеки на агенцію з надання інноваційних методичних послуг бібліотекам регіону. Підвищення методичного впливу на бібліотеки регіону, що обслуговують дітей, методична допомога в створенні сучасної моделі дитячої бібліотеки, визначенні стратегії розвитку, соціального статусу та місії бібліотеки, розвиток професійного спілкування і співпраці, актуалізація набутої раніше професійної бібліотечної освіти;
- активна адвокаційна діяльність, формування позитивного іміджу бібліотеки як установи, вкрай необхідної для повноцінного функціонування громади;
- позиціонування бібліотеки як унікальної пропозиції для розвитку дитини;
- створення простору і забезпечення умов для безперервної освіти дітей та дорослих;
- пропаганда грамотності, читання, цінності книги;
- формування інформаційної культури особистості, медіаграмотності, цифрової грамотності, вміння і здібностей використовувати інформацію і знання;
- сприяння розвитку інтелектуальних і творчих здібностей користувачів-дітей;
- забезпечення доступності бібліотеки для всіх дітей, підлітків та інших членів громади, які потребують послуг бібліотеки, створення рівних прав і можливостей для дітей та підлітків з усіх соціальних прошарків суспільства, які володіють різними інтелектуальними і фізичними можливостями;

- забезпечення доступу користувачів до об'єктивної і всебічної інформації про світ в доступній і безпечній для них формі;
- взаємозбагачення традиційної книжкової культури і нової «електронної»;
- формування фонду документів та інформаційних ресурсів, здатного задовольняти запити користувачів з максимальною повнотою;
- підвищення онлайн активності бібліотеки, її присутності у віртуальному просторі, вироблення нової стратегії роботи в мережі, взаємодія бібліотеки і користувача у віртуальному середовищі;
- дотримання вимог інформаційної безпеки і гуманістичної спрямованості електронних продуктів, доступних дітям, агрегація і створення контенту, безпечного для дітей;
- освоєння й впровадження персоналом нових ідей та інформаційних технологій, створення нових послуг та сервісів, заснованих на застосуванні ІТ, навчання користувачів новим навичкам і знанням, необхідними в інформаційному суспільстві;
- поширення участі бібліотеки в корпоративних проєктах;

Бібліотека вважала для себе пріоритетними виконання таких функцій:

- Бібліотека – регіональний центр підтримки, розвитку та промоції читання;
- Бібліотека – центр інформаційної підтримки переміщених осіб та волонтерський центр;
- Бібліотека – агенція з надання інноваційних методичних послуг бібліотекам регіону, удосконалення і оновлення бібліотечної роботи з дітьми, впровадження новітніх технологій;
- Бібліотека – центр інформаційної та інтелектуальної культури, проведення змістовного дозвілля, спілкування та творчого розвитку дітей;
- Бібліотека – комфортне і доступне середовище: покращення бібліотечного сервісу, розширення асортименту бібліотечних послуг;
- Бібліотека – центр громадської активності, всебічна допомога членам місцевої громади в задоволенні інформаційних потреб, проведенні різноманітних заходів, наданні можливостей для спілкування;
- Бібліосфера. Нові партнерські зв'язки, реклама бібліотеки, розвиток міжнародних контактів, членство бібліотеки в українських і міжнародних професійних асоціаціях, активне залучення бібліотекарів області до участі в УБА, Асоціації працівників дитячих бібліотек України.

Продовжуючи діяльність по утвердженню авторитету бібліотеки як одного з провідних закладів в інформаційному просторі регіону, бібліотека виконувала функції, притаманні бібліотеці для дітей, такі як: навчальну, науково-методичну, виховну, соціальну та ін., водночас розвиваючи та усучаснюючи їх.

Основні показники роботи бібліотеки

№ з/п	Назва показника	План 2023	Вик. 2023	План 2022	Вик. 2022
I.	Фонд бібліотеки	95381	92905	95713	95776
	Книжковий	88892	88974	91044	91092
	Періодичні видання	3421	2900	3424	3336
	Фонд аудіовізуальних видань	248	248	245	248
	Фонд електронних видань	820	783	1000	1100
II.	Поповнення				
	Всього бібліотечного фонду	1605	2254	3000	1863
	Книжкового	1500	2024	2400	1450
	Періодичних видань	105	230	600	410

	Аудіовізуальних видань	-	-	-	3
	Електронних видань	-	-	-	-
III.	Вилучення				
	Всього бібліотечного фонду	4000	5125	5600	4400
	Книжкового	3700	4142	5000	4002
	Періодичних видань	20	666	500	398
	Аудіовізуальних видань	-	-	-	-
	Електронних видань	280	317	100	-
IV.	Кількість користувачів				
	По бібліотеці	10000	14326	10000	11641
	Відділ ОК	8000	12441	8000	9972
	ВІТЕР	1800	1649	1800	1482
	Інші відділи (НМБ)	200	236	200	187
	Віртуальних користувачів		53048		
V.	Кількість книговидач				
	По бібліотеці	200000	185601	200000	190639
	Відділ ОК	197000	180497	197000	186034
	ВІТЕР	1000	1824	1000	1357
	в т. ч. електронних видань		421	500	37
	Інші відділи (НМБ)	2000	3280	2000	3248
VI.	Кількість відвідувань (всього)	155000	607324	155000	508234
	Фізичні відвідування	55000	53352	55000	39636
	Кількість звернень на веб-сайт бібліотеки, блоги бібліотеки	100000	553972	100000	468598
	Відділ ОК	45000	46017	45000	30944
	ВІТЕР	6000	6892	6000	7765
	Інші відділи (НМБ, ВР)	400	443	4000	927
	Кількість відвідувань соціокультурних заходів		21803		
VII.	Програмно-цільова діяльність				
	Робота за окремими програмами, проектами	24	20	24	24
	Участь в корпоративних проектах	4	4	4	4
VIII	Масова робота				
	Організовано книжкових виставок	13	14	12	11
	Вернісажі	4	7	4	
	Соціокультурні заходи		1580		896
	в т. ч. онлайн				20
IX.	Інформаційно - бібліографічне обслуговування				
	Бібліографічні покажчики	3	3		4
	Бібліографічні матеріали (списки, пам'ятки, вебліогр.)				
X.	Організаційно – методична робота				
	Підготовка і видання:				
	• Методико – бібліогр. матеріалів		2		4
	• Рекламно – інформ. матеріалів	3	4		4

• Статті і повідомлення в ЗМІ + інформація в соц. мережах	2	6+85	4	4+87
• в т. ч. статті в професійній пресі		4		1
Участь у підготовці та проведенні:				
• Обласні наради, семінари	1	1	2	
• Наук.-практ. конференції				
• Семінари в ЦБС області	12	12	12	12
• День керівника (участь)			-	-
Курси підвищення кваліфікації	2	4	2	2
Виїзди до бібліотек	20	25	20	19
Всього виїздів	40	43		39
• Всеукраїнські науково-практичні конференції, семінари, круглі столи, школи	2	3	5	
Міжнародні конференції, семінари	2	4	2	9

Середньоденні показники по бібліотеці:

	Нових відвідувачів	Відвідування (з вірт.)	Книговидача
2020	32.8	102.9 (665.7)	310.2
2021	38.2	183.8 (1397.3)	687.3
2022	46.7	159.1 (2041.1)	765.6
2023	57.3	213.4 (2429.3)	742.4

Відносні показники:

	Обертаність	Книгозабезпеченість	Середнє відвідування	Читаність
2020	0.7	12.1	3.1	9.4
2021	1.7	10.2	4.8	17.9
2022	1.9	8.2	3.4	16.3
2023	1.9	6.5	3.7	12,9

II. Обслуговування користувачів

Провівши аналіз виконання основних планових показників за звітний рік, зазначаємо, що план з обслуговування читачів бібліотека перевиконала на **4326**. Це хороший результат, який показує, що бібліотека є цікава користувачам та пропонує багато сучасних послуг. Показник відвідування бібліотеки недовиконаний на **1648**, а показник книговидачі документів недовиконаний на **14399**. Цифри недовиконання плану незначні і несуттєві.

Бібліотека є й надалі залишається однією з найпопулярніших бібліотечних установ Львова. Про це свідчать подяки від користувачів, партнерів, спонсорів та відгуки на сторінках Facebook, Instagram, Telegram. Свої послуги ми пропонуємо базовим школам, які знаходяться поблизу бібліотеки, і з бібліотечними уроками відвідуємо учнів: Ліцеїв №№ 6,8,37, СЗШ № 62 та ліцею «Галицький». Завжди раді бачити нас у школах №№ 21, 24, 27, 9, 49, 44 (нова), 81, школі сімейного типу «Зерно» (нова), школі «ThinkGlobal» (нова), в ліцеях №№ 80, 55, 53, ліцею «Львівський», GlobalKids (нова) - інноваційному садку та школі. Відвідуємо та приймаємо в себе учнів школи «Арніка», Львівського державного музичного ліцею імені Соломії Крушельницької, гімназії «Провесін», «Школу вільних та небайдужих»,

Студії раннього розвитку дитини «Росинка», Львівську українську приватну гімназію-Ліцей, студентів Львівського поліграфічного фахового коледжу Української академії друкарства, учнів Ліцею «Просвіта», Навчально-реабілітаційного центру «Оберіг», НВК школи-гімназії Святої Софії, початкової школи «Дзвіночок», школи східних мов «Будокан», школи «Джерельце», ліцею «Сихівський», реабілітаційного центру Святого Миколая, школи «Лідер», дитячого просвітницького центру «Лілея», Навчально-реабілітаційного центру «Довіра», Навчально-реабілітаційного центру «Оберіг», студентів Педагогічного коледжу Львівського університету, студентів фахового коледжу культури і мистецтв та інших вищих навчальних закладів Львова.

Багаторічна і тісна співпраця пов'язує бібліотеку з понад 40 громадськими організаціями та товариствами, асоціаціями, університетами, видавництвами, книгарнями, театрами, музеями, спілками, фондами, училищами, коледжами, школами, телебаченням, радіо та людьми, котрі не байдужі до книги та бібліотеки (щороку цей перелік поповнюється новими партнерами).

2023 року налагоджена співпраця з:

- ❖ Благодійним фондом "Хоуп череті" та ІТ компанією ЕРАМ Ukraine
 - ❖ БФ "Покоління ЮЕЙ"
 - ❖ Кафедрою музичного мистецтва Львівського національного університету імені Івана Франка
 - ❖ керівником Наталією Чмир-Козяр Львівського дитячо-молодіжного хору «Жайвір»
 - ❖ Арт- студією Наталії Павлюк
 - ❖ Благодійною організацією «Ліпка-Здібка»
 - ❖ Громадською організацією «Соціальне здоров'я»
 - ❖ БО «Мій тато захищає Україну»
 - ❖ Українською академією друкарства
 - ❖ Благодійним фондом BGV Charity Fund
 - ❖ Товариством «Родина Кольпінга» (Університет Третього Віку)
 - ❖ ГО «Платформа трансформації»
 - ❖ ГО «Арекет» (Амет Бекір)
- та ін.

Рекламі бібліотеки та її послугам протягом року сприяє багато чинників. Одними з найкращих засобів реклами є заходи, які бібліотека проводить офлайн та онлайн, а також висвітлення про них на інтернет-ресурсах (сайті, сторінках бібліотеки у соцмережах, блогах). Великий цикл рекламно-інформаційних івентів бібліотека проводила під назвою «Твоя Леотека». У цьому циклі ми рекламували бібліотеку у вищих навчальних закладах відповідного напрямку, ліцеях, студіях, центрах та інших виховних закладах. Промоціювали бібліотеку і в дошкільних навчальних закладах під назвою «Зростання з читанням», проводили посвяту першокласників у читачі «Хто з книгою дружить, тому вона служить!» та перше свято в бібліотеці «Перший візит до бібліотеки». Перевідними конференціями «Перший раз у п'ятий клас», Днями бібліотеки в школах та циклом заходів на замовлення вчителів «Бібліотека йде до школи» ми занурювали дітей в атмосферу книжкової магії.

А ще була рекламno-екскурсійна робота в бібліотеці «Знайомтесь-бібліотека», де ми за допомогою екскурсій та квестів розповідали про бібліотеку та її різновиди послуг. Нова послуга повернення книг 24/7 **(на фото)** підвищила нашу сервісність (змогу користувачам повернути книжки у будь-який час) та посприяла рекламі бібліотеки серед громади.

Є в нас і зовнішня реклама, яка світиться в темну пору на тротуарі (*див. фото*).

Учасники конкурсів та вікторин, а також гості бібліотеки отримували протягом року від нас пам'ятні рекламні подарунки (світловідбиваючі браслети, магнітні закладки, чашки з логотипом, наплічні торбинки для дітей, ліхтарики, брелоки-рулетки, екоблокноти та м'ячики-антистреси (з логотипом бібліотеки), які ми неодноразово додруковували за спонсорські кошти. Вдалося оновити бейджі та візитки для працівників, що теж впливає на імідж та рекламу бібліотеки.

- Найгучніші заходи, які сприяли рекламі бібліотеки:
- ◆ **участь у проєкті Гете-інституту «Бібліотека як безпечне місце»** 3 виступи онлайн (на запрошення УБА)
 - ◆ **участь у регіональному форумі «Вмотивовані_Проукраїнські_Об'єднані в умовах воєнного стану на Львівщині»** (виступ перед представниками бізнесу)
 - ◆ **восьма Всесвітня «Книжкова ніч Гаррі Поттера»**
 - ◆ **New PR-табір у бібліотеці в рамках літньої програми**
 - ◆ **ювілейний 30-й Форум Видавців**
 - ◆ **XIII Львівський міжнародний бібліотечний форум**
 - ◆ **литовсько-український бібліотечний форум «Роль бібліотек у зміцненні демократичного суспільства» в м. Вільнюс** (від УБА)
 - ◆ **міжнародна польсько-литовсько-українська конференція «Новий досвід бібліотек в контексті зміни середовища»** (м. Торунь)
 - ◆ **участь у польській акції «Narodowe czytanie» Національне читання** (вдруге)
 - ◆ **підписання угоди про співпрацю з Вроцлавською публічною бібліотекою в межах проєкту «Україна-Польща: книжковий міст»**
 - ◆ **фотовиставка польського фотографа Адама Касперкевича «Libricide»**
 - ◆ **онлайн-відвідини бібліотеки «Nowy Horyzont» w Krasniku (Fundacja Good Culture)**
 - ◆ **вебінар «Книготерапія як один із способів покращення психоемоційного стану та психологічної допомоги в кризові періоди»** (на запрошення Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти, м. Київ)

Для того, щоб максимально розкрити зміст книжкового фонду для користувачів, організовуємо книжкові виставки, які завжди були найбільш розповсюдженою формою популяризації літератури. Книжкові виставки можна вважати успішними, якщо біля них людно, і кожен читач знайде на них саме свою книжку. Всього у бібліотеці протягом року було оформлено **14** книжкових виставок, а також на кожну книжкову виставку художниця бібліотеки створила віртуальну книжкову виставку, яку виставляли як на сторінці Facebook, так і на YouTube каналі бібліотеки.

Всі виставки ми популяризуємо на своїх сторінках у соцмережах, на сайті бібліотеки та розповідаємо, як створювати віртуальні книжкові виставки під час методичних виїздів у територіальні громади Львівської області.

Найбільш вдалі за формою, змістом та художнім оформленням:

❖ «Штрих, лінія, мистецтво»: виставка графіки

На книжковій виставці «Штрих, лінія, мистецтво» були представлені книги відомих українських графіків та книжки про те, як в українському мистецтві відобразилися великі стилі.

Поряд з книжковою виставкою була представлена для огляду Персональна виставка творчих графічних робіт бібліотекарки **Вероніки Кошів**.

Під час року авторкою було проведено 2 майстер-класи в стилі техніки «Гратаж», які відбулися для користувачів бібліотеки. Відвідали ці майстер-класи **18** дітей. Посилання на віртуальну виставку -

<https://fb.watch/q0D1m6toCZ/>

❖ «Кролячі історії»: виставка до року Кроля

Що ви знаєте про кроликів?! Принаймні, більшість знає, що за східним календарем 2023 рік був роком Кролика - від 22 січня і аж до 9 лютого 2024 року. І, незалежно від того, цікавить нас отой східний календар чи ні, це - чудова нагода дізнатися більше про кроликів! Так що ж ви про них знаєте? А знаєте, скільки є книжок, у яких головними героями є ці вухані? Усі охочі могли написати і дати відповідь на питання «Чим смакують кролики?» за допомогою ручки-морквинки, яка була у спеціальній кишенці.

Окрім стаціонарної книжкової виставки була створена і віртуальна книжкова виставка - (див. *ось тут*) - <http://surl.li/qelqt>

❖ «Читання приємне на смак»: виставка-рецепт

Звісно, задумом виставки є популяризація читання книг, що є у фонді Леотеки. Але головна задумка цієї виставки розповісти про книги з іншої сторони, а саме, що навіть з художніх книг можна дізнатися цікаві рецепти страв, які смакували головні герої улюблених книг. З кожної книжки, представлені на виставці, був вибраний рецепт страви, яку смакують герої. Готуйте, куштуйте, смакуйте! Бо читання приємне на смак. Читачі брали книжки та рецепти, аби приготувати страви, які вихваляють книжкові герої.

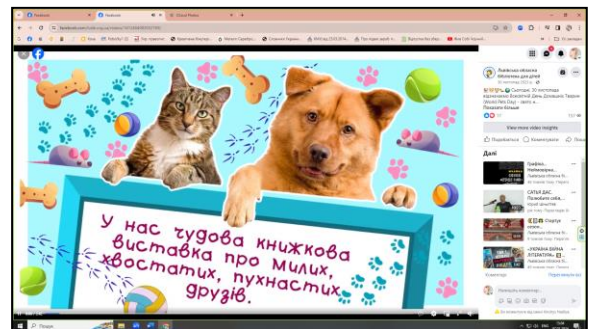

❖ «Домашнє Zoo або Наші улюбленці»: інтерактивна виставка

Всесвітній День Домашніх Тварин (World Pets Day) - свято неофіційне, але має воно величезну кількість прихильників, в тому числі - і серед бібліотекарів. Читачі мали змогу дізнатися усе про своїх пернатих, волохатих, пухнастих, лускатих, вухатих, зубатих і т. д. домашніх друзів: як із ними дружити, як знаходити спільну "мову" і як доглядати. А на окремому стенді поруч у картинних рамках користувачі бібліотеки мали змогу написати ім'я свого хатнього друга.

Ця книжкова виставка теж була представлена як віртуальна (див. посилання) <http://surl.li/qeqxd>

Працівники відділу обслуговування користувачів оперативно реагували на події, дати, ювілеї, цікаві факти, організовували тематичні полицки, мобільні міні-виставки, інсталяції. Протягом року було організовано **34** тематичні полицки, ось лише деякі з них:

- ❖ «Батько наш Бандера» з циклу «Календар юного» патріота» (див. [фото](#))
- ❖ «День кота в Європі»
- ❖ «День пам'яті Героїв Небесної сотні»
- ❖ «Міжнародний день рідної мови»
- ❖ «Хотіла я піснею стати» (Л. Українка)
- ❖ «День народження Андерсена»

- ❖ «Let`s Read Learn English»
- ❖ «До всесвітнього дня книги»
- ❖ «День захисників і захисниць України»
- ❖ «Гаррі Поттер, Harry Day»
- ❖ «День народження Джоан Роулінг» *(див. фото)*
- ❖ «Всесвітній день рукоділля»
- ❖ «6 грудня – день Збройних Сил України»
- ❖ «День гри» та ін.

Продовжувалась реалізація програм, проєктів, майстерень, клубів бібліотеки:

◆ **Театральна студія «Язиката Хвеська»** **НОВИНКА**

Заняття з театрального мистецтва для дитини – це один з ефективних способів пізнання, розвитку, самовираження і творчого спілкування, де у невимушеній атмосфері реалізуються здібності дитини.

Театральна студія «Язиката Хвеська» дає дітям можливість розвинути сценічні здібності та акторський потенціал; удосконалити дикцію і вимову; подолати страх сцени та невпевненість; оволодіти навичками

самопрезентації. А ще – знайти нових друзів і однодумців. Вік учасників: 7–16 років. Заняття відбуваються двічі на тиждень: в понеділок і в середу. Тривалість одного заняття – 1,5 год. *(на фото)*.

На заняттях проводяться тренінги, де органічно поєднуються художнє слово, рух, спів, міміка, розвиваються відчуття ритму, покращується дикція та уява. Всі ці навички діти відпрацьовують за допомогою вправ, скоромовок, етюдів, ритмічного руху під музику, домашніх завдань.

В грудні учасники бібліотечної театральної студії

«Язиката Хвеська» взяли участь у фінальному етапі відеопроєкту «Вертеп», який підготувала кафедра музичного мистецтва Львівського національного університету імені Івана Франка у співпраці з Найджелом Осборном – професором Единбурзького університету. Він є знаним фахівцем унікальної методики використання музики як засобу психологічної допомоги дітям у кризових ситуаціях *(див. фото)*.

Також вкінці року діти на чолі з керівницею студії Лілею Винницькою вже почали готуватися до прем'єри вистави «Зимова мандрівка».

У студії від часу її створення (від 23 жовтня 2023 року) відбулося **20** занять. Кількість учасників – **15**.

◆ Проєкт «EOP. Kids. Ukraine» (продовження проєкту «Діти України»)

Позаторік, в умовах повномасштабного вторгнення росії в Україну, бібліотека втілила в життя надзвичайно важливий проєкт «Діти України» за сприяння міжнародної благодійної організації Worldwide Orphans, який продовжив свою роботу у 2023 під новою назвою EOP. Kids. Ukraine. В основі програми використовується методика Louis Kam Heimann - «EOP Lessons». Завдяки програмі по роботі з вразливими дітьми, які зазнали травм під час російської агресії ми проводимо заняття на розвиток критичного мислення, комунікацію, перехід від індивідуальної діяльності до групової взаємодії, адаптуємо дітей до нових життєвих обставин. Програма спрямована на розвиток та підтримку дітей віком від 3 до 6 років.

Це простір, де малі українці почувають себе в безпеці. Діти формують нові навички комунікації, які були втрачені у зв'язку з окупацією, обстрілами, втратою житла, зміною місця проживання, браком друзів.

Тож місія програми «EOP. Kids. Ukraine» є:

- ДОПОМОГТИ дитині пройти крізь травми війни через гру та книгу;
- НАВЧИТИ зосереджувати увагу та працювати в команді;
- РОЗВИНУТИ критичне мислення.

Тренери є справжніми фахівцями, які навчають дітей та інтегрують їх у суспільство, розвивають навички стресостійкості та зосередження уваги, критичне мислення та працювати в команді. На навчально-розвивальних заняттях, які відбуваються двічі на тиждень, ми робимо руханки, співаємо, читаємо різноманітні книжки, вивчаємо фігури, цифри, фрукти, овочі, види транспорту, професії і т. д., їмо корисні перекуси та використовуємо для занять інтерактивний столик. Тому заняття по проєкту Smart Leo Kids перейшли в програму EOP.KidsUkraine (див. фото).

Також деякі заняття проводились за методикою Storytelling по книгах Девіда Маккі «І знову Елмер» та Надії Кушнір (Надьожна) «Як гусь свою любов шукав». Спільно з проєктом «Бібліотека насіння» ми з дітками робили насіннєву листівку, яку вони потім садили в землю.

А під час літніх канікул ми для діток організували Прогулянковий табір. Де кожного дня тренери з дітками відвідували цікаві місця Львова. Це були музеї (Музей скла (на фото), Музей історії науки і техніки «Ретро Гараж» Зоологічний музей), парки Львова (Львівський міський

дитячий еколого-натуралістичний центр, Оранжерея в Стрийському парку, парк «Горіховий гай»), дитячі майданчики, освітньо-розважальний центр Leolend, кінотеатри (Горіховий кіноцентр, мультфільм «Стихії») (див. фото).

Загалом відбулось **206** занять, які відвідало **525** дітей (не лише ВПО, але й діти Львова).

Проект «Mental Trek» – інтерактивна освітня виставка для молоді

Проект «Mental Trek» – інтерактивна освітня виставка для молоді, який ми продовжуємо другий рік поспіль. Зараз він є особливо актуальним, адже під час воєнних дій складно дбати про своє здоров'я, як ментальне так і фізичне, але надзвичайно потрібно.

Ця інтерактивна освітня виставка «Mental Trek» навчає молодь дбати про психічне здоров'я та інформує дітей та підлітків про засоби підтримки

психічного здоров'я у повсякденному житті та кризових ситуаціях, а також навчає їх бути толерантними і допомагати людям, які мають психічні розлади.

Діти та молодь, яка бере участь у тренінгах вивчають тему, шукають відповіді на важливі питання і діляться власним досвідом. Підлітки вчаться говорити і розрізняти психічні стани, дізнаються до кого звертатися по допомогу у разі психічного неблагополуччя. «Mental Trek» ненав'язливо дає розуміння відповідальності за свій вибір та вчинки, навчає бути уважним та небайдужим до себе та своїх близьких. Освітня виставка є корисною також батькам і вчителям.

Найпопулярнішими виставковими банерами, що використовувались в роботі з дітьми були: «Мозок, душа, тіло – одне ціле», «Булінг: як розпізнати й подолати», «Коло допомоги», «Психічне здоров'я – це про всіх».

З цією виставкою ми більше проводили тренінгів поза межами бібліотеки: по шелтерах, та освітніх закладах.

20 заходів провели у СЗШ № 62, Ліцеї Галицькому, Ліцеї 8, Ліцеї 37, СШЗ № 27, Ліцеї 6 та у Львівській середній загальноосвітній школі східних мов та східних бойових мистецтв «Будокан».

16 заходів для психо-емоційної реабілітації дітей-підлітків ВПО в таборі «Recovery Camp»

відпочинкового комплексу «Отаман».

Загалом було проведено 42 тренінги, 6 тренінгів в бібліотеці та 36 – за її межами, кількість дітей, що взяли участь – 1265.

Проект «BookCinema» (показ та обговорення літературних екранізацій для дітей та підлітків)

Торішній проект «Кіно+книга=бібліотека» змінив назву на «BookCinema» і реалізовується в бібліотеці вже другий рік поспіль. Такий формат - крута популяризація читання серед дітей та підлітків і ми бачимо зацікавлення дітей. Перед показом фільму чи мультфільму бібліотекар знайомить з книжкою: розповідає про автора, назву, зачитує цікаві моменти або розповідає історію написання книги. А після перегляду обов'язково проводиться

дискусія, обговорюється враження від перегляду і в багатьох дітей виникає бажання прочитати книжку за якою знятий фільм.

«BookCinema» проводиться під час канікул або до якихось важливих дат, подій чи свят, бо тривалість фільмів приблизно до двох годин. Діти, що приходять на кінозал купують собі смачне какао з бібліотечного кавоапарату, беруть з собою перекус і дивляться фільм.

Деякі фільми, що були у репертуарі кінозалу цього року вже були показані у 2022 році, серед них: «Сторожова застава» В. Рутківський, «Чарлі і шоколадна фабрика» Р. Дал, «Про Грінча, який украв Різдво» Доктор Сьюз. Книги, за якими зняті ці фільми є дуже популярними серед відвідувачів нашої бібліотеки, тому, повтор показів цих фільмів був вибором читачів. В теперішній складний час позитивні емоції від перегляду улюблених фільмів дійсно потрібні.

Окрім показу фільмів для користувачів Леотеки ми практикуємо залучення нових читачів через співпрацю з благодійними фондами. До прикладу: для членів Благодійного фонду «Я - Маріуполь» був продемонстрований перегляд фільму «Крути 1918» (до дня пам'яті Героїв Крут), а також для Благодійного юнацького клубу «Світи» відбувся перегляд фільму «Щедрик» та ще й зустріч зі сценаристкою Ксенією Заставською.

Під час літньої програми з назвою «Магічне Леоліто» тематика показів відбулася в жанрі фентезі.

Перелік екранізованих книг:

«Хлопчик на ім'я Різдво» Метт Гейг;

«Геркулес» за мотивами грецької міфології;

«Казка старого мельника» за мотивами українського фольклору;

«Відьми» Р. Дал;

«Гаррі Поттер і філософський камінь» Д. Роулінг;

«Груффало» Дж. Дональдсон;

«Пес Патрон» З. Живка;

«Кіт у чоботях» Ш. Перро;

«Як приборкати дракона» К. Коуелл;

«ОЗ. Великий та могутній» Ф. Баум;

«Сторожова застава» В. Рутківський;

«Крути 1918» К. Тур-Коновалов;

«Щедрик» Ксенія Заставська;

«Про Грінча, який украв Різдво» Доктор Сьюз,;

«Мавка. Берегиня лісу» за мотивами «Лісової Пісні» Л. Українки.

Цільова аудиторія – усі охочі: діти, підлітки, батьки. Кінозал Леотеки – вільний простір. Усього було проведено 17 кінозалів, кількість учасників – 223.

◆ **Проект інформаційно-психологічної безпеки для дітей та підлітків «П'ята стихія» (продовження проекту)**

Проект тривав до 30 червня 2023 року і здійснювався за підтримки Відділу преси, освіти та культури Посольства США в Україні U. S. Embassy Kyiv Ukraine (4500 \$).

Проект виконано повністю. Цілями проекту є подолання інформаційної нерівності, виховання інформаційної грамотності і критичного мислення, протидія шкідливим інформаційним

впливам, прищеплення навичок інформаційної гігієни та кібербезпеки, посилення інформаційної та психологічної стійкості громадян до пропаганди та дезінформації. Проведені заходи відповідають заявленим цілям і робочому плану проєкту.

Результатом проєкту стало масштабне залучення дітей до навчань з інформаційної та комп'ютерної грамотності, навчання та практичні заняття для бібліотекарів України, підготовка електронного збірника навчальних занять, розроблених бібліотекарями – учасниками проєкту. Ми розробили курс з інформаційної грамотності і провели комплекс занять з дітьми та підлітками, які постраждали внаслідок бойових дій. Також розповсюдили апробовані практики для впровадження в бібліотеках України під час проведення вебінарів. Всього за час дії проєкту навчання пройшли **81** дитина, **484** дітини взяли участь в ІТ лекторії, **650** бібліотекарів пройшли навчання на вебінарах.

Всього участь у заходах проєкту взяло **1215** людей, з них **522** – офлайн.

Це значно перевищило очікувані результати проєкту. Пріоритетною групою учасників були діти з числа вимушено переселених осіб зі Сходу та Півдня України (пріоритетна група) та діти та підлітки зі Львова. З метою інтеграції переміщених дітей в місцеве середовище ці діти проходили навчання разом (ділення на ВПО і місцевих немає). Учасниками були діти і підлітки від 8 - 15 років. Залежно від рівня знань діти були поділені на групи. Результатом проєкту стала підготовка дітей і підлітків до грамотного, виваженого і критичного споживання та оцінювання інформації, вироблення психологічної та інформаційної стійкості до дезінформації і фейків. Завдяки нашим заняттям всі учасники мають навички безпечної поведінки в Інтернеті, вміють розпізнавати фейки. Крім цього, діти значно підвищили свій рівень володіння комп'ютерами, навчилися програмувати, дізнались про сучасні ІТ тренди на лекторії, брали участь у майстерках з 3D друку. Дуже важливою складовою проєкту була робота з психологом, яка проводила індивідуальні та групові консультації і тренінги присвячені ефективній комунікації та командній роботі. Це допомогло учасникам швидше адаптуватися в новому середовищі, познайомитися, знайти нових друзів. В опитуванні, яке провела бібліотека, діти зазначили, що їм дуже сподобались заняття, і набуті знання вони використовуватимуть тепер щоденно. Відповіді дітей та батьків свідчать про задоволення навчанням: *«Дитина задоволена, дуже зацікавлена розвиватись далі» (мама Олександра Волкова, 13 р.), «Курс цікавий і корисний, особливо в теперішніх умовах, коли шкільна програма передбачає знання з цього напрямку. Онлайн заняття не завжди дають бажаний результат, а офлайн дають кращі результати. Дякую за таку можливість» (Анастасія Збанц, 11 р.), «Дитина в захваті, що опанувала нове. Була радість, але і сльози, коли щось не виходило. Але зворотній зв'язок 24/7 і інформація від викладача допомогли. Дуже сподобалась викладач і курс. Дякуємо!» (мама Тимошенко Іллі, 11 р.).*

Із закінченням грантового фінансування проєкт не припиняє діяти. Медіаграмотність, інформаційна стійкість, впевнене користування ІТ технологіями й надалі залишатимуться в пріоритетах нашої діяльності. Оскільки бібліотека добре оснащена технічно, то ця робота продовжуватиметься як запланована, без додаткового фінансування, як основна бібліотечна діяльність. Але для продовження поглибленої роботи з окремими категоріями користувачів планується написання проєкту для участі в міжнародній ініціативі «Meet and Code» та Волонтерській мережі клубів програмування «Code club UA». Бібліотека напрацювала цікавий досвід, яким поділилась під час вебінарів з бібліотекарями України. Важливо також зазначити, що реалізація цього проєкту сприяла виконанню Цілей сталого розвитку **10** - зменшення нерівності (в цьому випадку нерівність в доступі до інформації і надання рівних можливостей переміщеному населенню) і цілі **16** - мир та справедливість, оскільки діти, постраждалі від наслідків війни, потребують миру, щоб повернутися в рідні домівки. Завдяки

набутим знанням та вмінню оцінювати інформацію, вони зможуть протидіяти інформаційним диверсіям і впливу ворога.

В межах реалізації проєкту відбулися:

I. Навчальні курси для дітей 8-15 років з такої тематики:

- 3D моделювання
- Scratch новачок (*див. фото*)
- Курс розмовної англійської
- Курс програмування «JAVA»
- Курс програмування «PYTHON»
- Курс програмування «HTML+CSS»

Всього відбулося 91 заняття, навчання пройшли 81 учасник

II. IT лекторій, тематика занять:

- Хто такі чат боти або як навчити програму розмовляти
- Безпечно в інтернеті – 8 занять
- Медіаграмотність
- Створення мобільних додатків
- Кібербезпека
- Створення модів для майнкрафт
- Професія графічний дизайнер (*див. фото*)

Всього відбулося 25 лекцій, в яких взяли участь 484

людини

III. Для підлітків 10-13 років відбулись психологічні тренінги з психологом з циклу Soft skills: ефективні комунікації, як стати лідером, робота в команді тощо.

Всього проведено 7 тренінгів в яких взяло участь 122 учасники.

IV. Згідно робочого плану проєкту відбулось 3 вебінари для працівників бібліотек України. Тематика вебінарів:

- Як не загубитися в п'ятій стихії?
 - Інформаційні технології як засіб підвищення мотивації до читання
 - Ефективна комунікація. Розповідай про себе так, щоб тебе почули і зрозуміли
- Вебінари відбувались онлайн в стримінговому режимі. Їх відвідало 350 бібліотекарів.

За матеріалами проєкту створено збірку матеріалів «Як не загубитися в п'ятій стихії». Інформаційна кампанія в рамках проєкту була результативною.

Бібліотека напращувала цікавий досвід, який вилився у написання гранту. Результат вразив нас! Львівська обласна бібліотека для дітей вдруге стала володаркою престижної бібліотечної премії EIFL (Electronic Information for Libraries). Це своєрідний бібліотечний Оскар і Леотека - вдруге на червоній доріжці!

Покликання на новину - <https://www.eifl.net/news/congratulations-eifl-innovation-award-winners-7>.

Проєкт продовжується, а премія 1500 \$ буде витрачена на реалізацію інноваційних послуг, щоб Леотека завжди була в тренді!

◆ Проєкт «Камішібай»: паперове натхнення: японський театр в бібліотеці

Цей театр, або ще як його називають «паперова драма» або паперовий театр, став чудовим методом пробудження в дітей культури читання, їх природної цікавості до оповідань та казок.

Вже другий рік (завдяки Goethe-Institut Ukraine) театр тішить дітей. Згідно програми Всеукраїнського тижня дитячого читання (котра цього року мала тему «Героїчні історії для дітей і про дітей»), провели камішібай за книгою Неле Мост «Як перестати боятися?».

А під час літніх канікул було читання-камішібай про Маленьке гавеня Шкарпетик. Така у нас була оповідь-вистава камішібай за книжкою «Пригоди Шкарпетика. Як перестати боятися», яку із захопленням слухали наші читачі.

Напередодні різдвяно-новорічних свят бібліотекарка Тетяна Ричнюк розповідала дітям про Миколою та Різдво Христове і звісно читали камішібай за книгою Зимова казка «Ніч проти Різдва». Це переказ легендарного вірша американського поета Клемента Кларка Мура, який ще має назви "Візит Святого Миколоя" ("A Visit from St. Nicholas") або «Різдвяний гість». Чому легендарного? Тому що саме цей вірш ще на початку 19 століття визначив образ американського Санта Клауса, яким ми його знаємо зараз: автор описав зовнішній вигляд Санти, визначив час візиту, вид транспорту, імена його оленів, традицію ховання іграшок у шкарпетки, що висять над каміном.

Загалом у бібліотеці було проведено 5 вистав камішібай, які відвідали 95 дітей.

Бібліотекарки із театром камішібай вирушали і за межі бібліотеки, побували в таборі психологічно-емоційної підтримки «Recovery Camp» для дітей та підлітків ВПО та організували для них книжкове дозвілля. Також театралізоване читання презентуємо і в школах, де діти молодших класів із захопленням слухають нас.

За межами бібліотеки було проведено 9 вистав камішібай, які відвідали 471 дітей.

Всього представили 14 вистав, які відвідали 566 дітей.

◆ Клуб настільних ігор

Клуб настільних ігор працює у бібліотеці вже три роки підряд і користується попитом. Торік клуб працював досить активно і проводив свою роботу не тільки у бібліотеці, але й на виїзних заходах та подіях.

Цього року в нас було таке поповнення з настільних ігор: партнери з проєкту Співдія подарували нам бокс з інформацією про здорове харчування у якому були дві гри на тему здорового харчування («Сортувальник Здорове Харчування»; «Гра вікторина»). Ці ігри розраховані для дітей від 1-4 клас. За допомогою цих ігор ми розробили уроки для дітей у школах, на яких ми обговорювали цю актуальну тему для школярів.

Також поповненням ігор є подаровані партнери з Польщі: Пазли на різноманітну тематику, «Domino». Також Леотека придбала пазл «50 українських книг», який випустила команда Ukrainian Puzzles, а її надихнув список «Від Сковороди до сьогодення: 100 знакових творів українською мовою». У ньому є і класика, і сучасна українська література у різних жанрах.

Найбільш популярними іграми у 2023 році серед учасників Клубу були: **ігри на швидку реакцію** – «Uno Harry Potter», «Крокодил», «Козацьке лото», «Хто я»; **освітні ігри** - гра екологічного спрямування «Еко-мемо»; «Сортувальник Здорове Харчування»;

мовні ігри - «Сови», «Паляниця»;

ігри на розвиток мислення - «Емоції Міміка», «Почисть зуби дракону», «Монополія»;

ігри в асоціації – «Formarium»;

головоломки «Nexis»;

Всього за рік у Клубі відбулось 17 зустрічей, це наполовину менше ніж позаторік (змінився керівник клубу і відповідно зменшилась кількість зустрічей).

З них за межами бібліотеки - 10 занять у таборі «Recovery Camp», який знаходиться в Відпочинковому комплексі «Отаман» та 1 заняття на Благодійному ярмарку «Діти Квіти», задіяно 756 дітей, з них – 463 дитини ВПО (див. фото.)

Всього за рік у Клубі відбулось 36 зустрічей. З них за межами бібліотеки - 8 занять (готель «Отаман», Реабілітаційний центр св. Миколая у Брюховичах), задіяно 550 дітей, з них – 353 дитини ВПО (див. фото).

Клуб для немовлят «Леопузики»

«Леопузикам» – 6 років. Якщо вашому малюку від нуля до трьох, то ви разом із ним можете стати... членом елітного клубу «Леопузики». І тут на вас чекають перші книжки, перші знайомства з письменниками, перші малювалки, лічилки, стрибалки, співалки і ще купа цікавих речей. А мами можуть отримати консультацію психолога, кваліфіковану пораду бібліотекаря щодо читацького розвитку свого власного і своєї дитини. Елітний – це я пожартувала, а от що популярний – це чиста правда)). В клубі для немовлят «Леопузики» проводяться творчі інтерактивні заняття, які допоможуть вашій дитині різносторонньо і гармонійно розвиватися, здобувати цікаві, корисні навички, які сприятимуть формуванню цілісної особистості в майбутньому.

На вас і вашого малюка чекають:

- фізичний розвиток
- творчість
- розвиток моторики
- рольові ігри
- розвиток логіки, пам'ять, колір, об'єм, форма.
- розвиток органів чуття (слух, смак, тактильні відчуття, запах)
- рахунок, розвиток мовлення
- природознавство
- музичний розвиток

Леопузики відкрили семінар-тренінг для бібліотекарів з Тернополя, Хмельницького, Сторожинця, м. Знам'янка Кіровоградської області та для освітян Львова. Ось так наочно ми поділилися досвідом роботи з наймолодшими. Було дуже пізнавально (див. фото).

Протягом року провели заняття:

- ✓ з вивчення геометричних фігур;
- ✓ з вивчення цифр;
- ✓ ангеляткове (всі були у костюмах ангеляток) *(див. фото);*
- ✓ великоднє (шукали писанки, смакували паскою);
- ✓ різдвяне (дрес-кодом якого була вишиванка);
- ✓ волонтерське (малювали малюнки для війсьвих та докладались до збору на позашляховик для 14-ої бригади;
- ✓ лелече (про птаха Перемоги);
- ✓ в межах Всеукраїнського тижня дитячого читання і т. д.

Всього у клубі Леопузики відбулося **35** заняття у яких взяло участь **664** дітей. Керівники змінювалися, але це не вплинуло на зацікавлення батьків до клубу.

◆ Соціально-мистецький проєкт «Art-Lion»

Наш соціально-мистецький проєкт «Art-Lion» працює вже сьомий рік поспіль, завдяки співпраці та фінансовій підтримці міжнародного благодійного фонду Aktiv Barnehjelp (Тронхейм, Норвегія), який займається благодійністю для дітей-сиріт з притулків та інтернатів (цьогорічний грант від фонду – **175622** грн). В кінці року ми святкували 6-річчя проєкту.

Директором міжнародної соціальної організації є Ева Лакса, яка вже більше 22 років займається благодійною діяльністю в різних країнах, зокрема в Польщі (звідки сама родом), Філіппінах, а тепер і в Україні. Координаторкою проєкту від нашої бібліотеки є завідувачка сектору абонементів відділу обслуговування користувачів Марія Романюк, якій допомагають волонтери. Щороку проєкт розширює свої межі, долучаючи щораз інші установи.

За шість років проєкт Art-Lion зміг реалізувати понад 300 заходів! А це: свято Миколая, день незалежності, день вишиванки, гаївки, відкриття літа, поїздки, екскурсії, походи в кіно та театр. Впродовж 6 років працювали в різних напрямках, а саме: в терапевтичному напрямі: плавання, дельфінотерапія, іпотерапія, каністерапія, а також артерапія, казкотерапія та інше. А ще завдяки фонду постійно ми організовуємо подарунки дітям на свято Миколая, Великдень, Різдво та продовольчу допомогу переселенцям *(див. фото).*

Всі ці роки ми співпрацюємо зі: Спільнотою «Сонечко» з міжнародного християнського руху «Віра і Світло»; Львівським геріатричним пансіонатом; Дитячим дошкільним будинком № 1; Винниківською школою-інтернатом; Навчально-реабілітаційним центром I та II ступенів «Мрія»; Центром підтримки дітей при ліцеї «Просвіта»; Навчально-реабілітаційним центром Святого Миколая (Брюховичі); Середньою школою-інтернатом № 2 (тепер - Ліцей «Просвіта»); Навчально-реабілітаційним центром «Довіра» (м. Львів); Дитячим притулком служби у справах дітей ЛОДА (Левандівка); НВК школою-гімназією Галицька (м. Львів); ГО «Щаслива родина»; Центром дозвілля Карітас-Львів УГКЦ; Дитячим будинком «Рідний дім». (Золочівська районна державна адміністрація); Відділенням комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю комунального закладу «Центр надання соціальних послуг Золочівської міської

ради Золочівського району Львівської області” (с. Білий Камінь); Навчально-реабілітаційним центром «Оберіг» (м. Львів) та центром турботи про дітей війни «RECOVERY CAMP».

Незмінними партнерами, що сприяють в організації заходів соціально-мистецького проєкту «Art-Lion» є ГО «Вільний театр Око», Планета кіно, Перший театр.

В січні ми розпочали новий рік з створення новорічної листівки для ВПО, що перебували в центрі турботи про дітей війни «RECOVERY CAMP» (територія готельно-ресторанного комплексу «Отаман», Пасіки Зубрицькі, вул. Мазепа, 120). В майстер-класі взяли участь близько **50** дітей, що перебували в шестиденному таборі. Усі вони завзято та креативно створили листівки для найрідніших людей. Багато з яких було передано на фронт. Святковим подарунком для усіх читачів Леотеки став новорічний майстер-клас із розпису скляної ялинкової прикраси. Усі охочі могли створити собі унікальну іграшку на ялинку і прикрасити нею свою домашню красуню.

В лютому вкінці свят справжнім феєричним заходом був виступ вертепу та Розколяда з Пригодою в якому взяли участь професійні актори (Олег Пригода, Войтів Тетяна, Опалевич Юліана, Кінаш Юрій, Ярослав Дерпак). Ми напекли близько **(80)** пампуків, зварили узвар і опісля вертепу, який перервала повітряна тривога, усі пригощались традиційними різдвяними смаколиками (*див. фото*).

Впродовж лютого та березня ми провели серію арттерапевтичних майстерок: виготовляли стрітенську свічку, організували розпис декоративних вазочок з вихованцями ліцею “Просвіта”, створювали вербові композиції та букетики з учнями школи бойових мистецтв “Будокан”. В квітні ми розмальовували дерев’яні великодні писанки та великодні листівки. Також провели гаївки для вихованців навчально-реабілітаційного центру Святого Миколая (Брюховичі) і частування пасками, а у центр турботи про дітей війни “RECOVERY CAMP” ми привезли учасниць фольк-гурту “Марвінок” (Козловська Вікторія, Руснак Ольга, Рибенок Мирослава, Крукеницька-Борійчук Соломія), котрі вчили співати та водити гаївки, веснянки. І особливо усім сподобалось грати весняні інтерактивні рухливі ігри. Близько **100** осіб ВПО взяли участь в цих іграх. А у фіналі отримали солодкі подарунки.

Вкінці квітня читальний зал леотеки ледве вмістив усіх учасників одного заїзду шестиденного табору “RECOVERY CAMP” які приїхали вгості до бібліотеки та взяли участь в акторському тренінгу від актора, ведучого та шоумена Олега Пригоди. Усі були під враженнями від участі в тренінгу. Не менш насиченим та багатим на події був місяць травень. В рамках святкування дня міста Львова ми провели **4** творчі артмайстерки із розмальовування шоперів. Діти надзвичайно люблять створювати екошопери за власним дизайном. У заходах взяло участь близько **180** осіб. А саме: учасники катехитичної школи святого Йосафата (парафія св. Андрія, Львів оо. Василян УГКЦ, вихованці ліцею 81 імені Петра Сагайдачного Львівської міської ради, та 50 осіб ВПО, що перебували в таборі “RECOVERY CAMP”).

До дня матері ми організували майстерку із розпису декоративних вазочок. Діти креативно підійшли до творчої роботи. І кожна мама отримала в подарунок вазочку з пахучими нарцисами.

26 травня для вихованців ліцею “Просвіта” була організована поїздка та екскурсія до ведмежого притулку Домажир (унікальний реабілітаційний центр для порятунку бурих ведмедів). 45 дітей разом з педагогами взяли участь в поїздки. Після екскурсії разом з усіма учасниками та учасницями ми плели патріотичні фенічки (*див. фото*).

Впродовж літа ми проводили багато заходів для дітей ВПО, а саме: книготерапію, плели

браслети до дня державності, розмальовували яворівські іграшки (домашній декор від “Зробив тато”).

Вкінці серпня ми взяли участь в четвертому шкільному літньому оздоровчому інклюзивному тренінговому таборі “Планета мрій”, що відбувався на території Навчально-реабілітаційного центру Святого Миколая (Брюховичі); та отримали подяку від керівництва закладу за проведення майстерки із розпису екторбинок з допомогою авторських тафаретів (художниця Христина Рейнарович). В артмайстерці взяли участь діти з особливими потребами. Опісля усі учасники отримали смачні та корисні подарунки – нектарини (див. фото).

У вересні ми організували екскурсію до Львівського історичного музею на виставку “Модні століття” для вихованців ліцею “Просвіта”.

Найбільш насиченими та активними в плані волонтерської роботи були жовтень та листопад. Оскільки ми отримали від фонду Aktiv Barnehjelp бюджет **82489** грн, то змогли організувати продовольчу допомогу переселенцям. Близько 150 сімей ВПО, що перебували на чотирьох заїздах шестиденних таборів “RECOVERY CAMP” отримали пакети з найнеобхіднішими продуктами харчування (мука, рис, гречка, макарон, олія, чай, кава, печиво, сік, цукор, солодкі новорічні пакунки, шоколад, вівсяні пластівці, халва, козинаки, фрукти). Символічно, що перший захід із закупівлі та роздачі продуктів відбувся 13 листопада, а це Всесвітній день доброти (World Kindness Day) (див. фото).

Вперше ми святкували Різдво з усім світом. Напередодні Різдва 6 грудня ми святкували та творили свято Миколая (бюджет **40000**) одночасно на двох локаціях: у Львівській обласній бібліотеці для дітей та Навчально-реабілітаційному центрі Святого Миколая (Брюховичі). Діти та молодь отримали не тільки справжнє різдвяне дійство, а й подарунки для розвитку моторики та творчої фантазії, розмальовки, солодкі подарунки, канцтовари, солодкі подарунки та фрукти. Допомогли в організації свята ініціативні та творчі колеги центру святого Миколая Володимир Замлинський та Мирослав Барабаш (котрі виконали роль Миколая та Чорта). Також подарунки (солодкі пакунки, соки, фрукти) від Миколая отримали також діти ВПО, котрі перебували на 3 заїздах в таборі “RECOVERY CAMP”. Загалом понад 200 дітей отримали подарунки до Миколая та Різдва.

Впродовж року ми організовували літературні читання на свіжому повітрі, розмальовували патріотичні шопери та вітражних ангеликів, створювали магнітики з фетру, розписували екторбинки (до Всеукраїнського дня бібліотек), виготовляли новорічні та різдвяні листівки, в техніці торцювання творили весняних пташок, декорували дерев’яні іграшки, розмальовували ангелів на ялинку, творили свічки з вощини, садили квіти, вчилися робити флористичні композиції, плели патріотичні браслети, шили іграшки з фетру та багато іншого.

Щороку Львівська обласна бібліотека для дітей вручає власну нагороду – почесну медаль-відзнаку «Великий приятель маленьких читателей». Отримують її люди, які зробили вагомий внесок у розвиток дитячого читання й були справжнім другом не тільки дітям, але й самій бібліотеці. Цьогоріч медаль «Великий приятель маленьких читателей» отримала директорка міжнародного благодійного фонду Ева Лакса. Як зазначила Ева Лакса: «Одні гроші добро не зроблять. Потрібні люди через яких ти можеш реалізувати допомогу». Тому

радіємо, що завдяки фонду та фінансовій підтримці ми можемо в різний спосіб допомагати людям. Вручення відбулось онлайн за допомогою Zoom платформи. Участь в зумі взяли представники та партнери з ліцею “Просвіта” (вчителька трудового навчання Людмила Думич), навчально-реабілітаційного центру Святого Миколая (вчитель-реабілітолог Володимир Замлинський) та адміністраторка табору “RECOVERY CAMP” Маріанна Байбарак. А вручала медаль заступник директора Львівської обласної бібліотеки для дітей Лариса Лугова. Також ми створили святковий відео-спогад в якому використали фото та відеорепортажі за 6 років існування проєкту. Відео розміщене на фб сторінці бібліотеки та фб сторінці фонду Aktiv Barnehjelp. Усі охочі можуть його переглянути, побачити себе та своїх друзів чи знайомих на заходах та акціях проєкту, а також простежити як розвивався проєкт впродовж шести років.

Всього проведено – **45** заходів, в яких взяло участь **2100** дітей.

◆ Проєкт «ЕкоЛеотека»

Продовжуємо екологічно навчати користувачів, популяризувати екологічну літературу та активно брати участь в Всесвітніх акціях та ініціативах.

У 2023 році Еколеотека провела досить багато екологічних заходів та тренінгів, зустрічі з письменниками та екоактивістами.

Дбати про природу, зважати на шкоду, яку ми можемо їй завдати, жити у стилі еко - до цього треба привчати змалечку. Екологічні уроки провели в садочках, школах, також в ТГ Львівщини. Нашими партнерами минулого року були: ГО «Екологічна Нація», мета якої — екологічна просвіта українців та розвиток екоактивізму серед дітей, «Насіння України ТМ» - яке нам подарувало насіння для нашої «Насінневої бібліотеки».

Дітям потрібно пояснювати суть екологічної культури. І тоді, вони не тільки самі сортуватимуть сміття, а й навчатъ цього своїх батьків. Також, одним із завдань проєкту є привернення уваги вчителів, вихователів дитсадків до проблем екологічного виховання та проведення разом з ними спільних заходів. Ось такі

заходи ми провели торік:

- ✓ до Всесвітнього дня без поліетилену - розписували екологічні торбинки, які чудово замінюють синтетичні мішечки. Робимо свій побут більш екологічним! *(на фото);*
- ✓ презентували, прочитали й навіть проілюстрували нову ЕКОказку отця Олега Кобеля «Захисник чистоти» *(див. фото);*
- ✓ методичні дні в бібліотеках п'яти сіл: Муроване, Сороки Львівські, Ямпіль, Гамаліївка, Кам'янопіль Мурованської ТГ Львівського району;
- ✓ екоігри та інтерактивні лекції про сортування відходів;
- ✓ презентацію екокинг Богдана Красавцева в Леотеці, та в школі «Think Global». Спілкувалися про збереження довкілля та про цілі сталого розвитку;
- ✓ екотижні в школах: «Вільних та небайдужих», «Школі № 44 ім. Т. Г. Шевченка», «Провесінь», Ліцеї № 94 Львівської Міської ради та садочку «Росинка» та ін.

Леотека отримала подарунок від хорошого друга Леотеки Богдан Красавцева та ГО «Екологічна нація» (див. фото).

Журналісти із ТРК ПЕРШИЙ ЗАХІДНИЙ: знімали репортаж про наші проєкти, зокрема - про ЕкоЛеотеку.

Всього відбулося 50 занять, у яких взяло участь 1441 дитина.

✓ Підпроєкт - майстерня «Муліне» працює в Леотеці вже чотири роки та радує око не тільки дорослих читачів, але і дітей. Швейно – вишивальна машинка має запрограмовані узори, які можна вишивати на футболках, шоперах, тканинах. Для дітей проводяться заняття в присутності бібліотекаря, дорослі можуть самі повишивати або пошити якусь річ. Цього року в нашій майстерні відбулося більше занять ніж у 2022 році.

Що ми шили і вишивали впродовж року?

- різдвяні візерунки на футболках;
- вчилися шити книжкові закладки до Всеукраїнського тижня дитячого читання;
- вишивали квіточки на одязі;
- вишивали свої імена на шоперах та ін. (на фото).

Наші хороші друзі з Польщі надіслали для користувачів Леотеки багато матеріалів для майстерок: кінетичний пісок, моделін, муліне, тканини і трафарети для вишивання (які неодмінно оживуть у нашій майстерні Муліне в майбутньому році) та інше.

Всього відбулося 12 занять, у яких взяло участь 31 дитина.

✓ Мініпроєкт «Бібліотека насіння»

Життя дітей великого міста в разі відрізняється від життя дітей в селах. Доросле населення міст ще пам'ятає як садити картоплю і підв'язувати огірки. А ось молодше покоління вирощує овочі тільки в ігрових додатках на своїх гаджетах і то не завжди.

Ніщо так не заохочує цінувати працю на городі, як овочі, що діти виростили власноруч.

Три роки поспіль продовжуємо знайомити дітей з різноманітністю насіння рослинного світу, даємо інформацію про процес підготовки насіння до садіння. Залучаємо до дієвого ставлення до природи: вчимо дітей висівати насіння зелені, квітів,

овочів, фруктів визначати, які умови потрібні для їхнього росту.

Нагадаємо, як працює «Бібліотека насіння»:

- кожний охочий може взяти в бібліотеці пакетик з обраним насінням;
- отримати консультацію від бібліотекаря як сіяти та доглядати за насінням, а пізніше за рослиною, та взяти необхідні книги, журнали з питань вирощування рослин;
- виростити з насіння рослини на власній ділянці;
- після збору врожаю повернути зібране насіння в насінневу бібліотеку.

Протягом звітного року ми:

- вчили дітей садити у землю цибульку *(див. фото);*
- робили проростаючі еколистівки з насінням для читачів та для шкіл «Вільні та Небайдужі» та Школи № 44 ім. Т. Г. Шевченка.
- проводили майстер-клас із саджання та вирощування мікрозелені від Molode Steblo *(див. фото).*

Подарунки від наших партнерів:

- ✓ Отримали поштою даруночки для «Бібліотеки насіння» від ГО «Закарпатська асоціація місцевого розвитку» та Тимчасовий прихисток «Селиський шелтер»

Провели 20 занять, які відвідали 420 дітей.

◆ Літературна студія «Джерельце»

Це найдавніший та найтриваліший проєкт бібліотеки. Поетична майстерня для дітей та підлітків існує при нашій бібліотеці вже 35 років. Незмінним керівником студії є відома поетеса і журналістка Марія Людкевич. На заняття збираються діти, які пишуть вірші чи прозу, або хочуть цьому навчитися.

Серед випускників літературної студії є чимало відомих тепер поетів і письменників (Оксана Кришталева, Галина Крук, Оля Вовк та ін.), котрі є частими гостями на заняттях «Джерельця». Вони охоче діляться з гуртківцями своїм творчим досвідом.

Літературна студія «Джерельце» – це дуже добрий старт для юних літературних талантів. Також варто згадати, що у 2023 році тут відбулося 2 великі урочистості. В січні затишно, із квітами та кавою з тістечками, відбулась зустріч з письменницею Марією Людкевич з нагоди її ювілею. Пані Марія - лауреатка багатьох літературних премій (імені Маркіяна Шашкевича, Ірини Вільде, Павла Тичини, Лесі Українки, Михайла Коцюбинського і т.д.) і навіть Ордену Княгині Ольги III та II ступеня. Але для нас найважливіше, що вона - лауреат Ордену «Великий приятель маленьких читачів» і володарка незмінної любові і прихильності багатьох поколінь відвідувачів Леотеки! Була сила-силенна привітань, подяк, спогадів, запитань, розповідей, автографів та авторських читань. І грамота від Департамент з питань культури, національностей та релігій Львівської ОДА. І найважливіше - було багато любові від читачів, колег та просто друзів.

У травні 2023 року відсвяткували 35-річчя літературної студії «Джерельце». Саме 35 років минуло відтоді, як письменниця та лауреатка літературних премій ім. Лесі Українки, ім. М. Шашкевича та ім. П. Тичини, а також нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня Марія Людкевич започаткувала літературну студію «Джерельце» у Львівській обласній бібліотеці для дітей. Чимало її випускників поповнили ряди Співки письменників України. В рамках ювілейного святкування відбулася і презентація збірника «Мрійники в саду Поезії». В ньому надруковані твори молодих поетів і прозаїків, які відвідували літературну студію «Джерельце» упродовж останніх п'яти років.

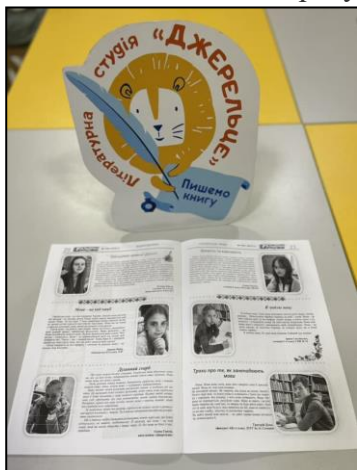
Марію Людкевич та її вихованців прийшли привітати очільник Львівської письменницької організації Олесь Дяк, який промовивши вітальне слово вручив п. Людкевич «ПОДЯКУ» – відзнаку Львівської обласної організації НСПУ, колеги по перу Юрій Грешко та Леся Бернакевич, голова Благодійного фонду «Святої Марії – Магдалини» Іванна Михайлишин, віце-президент Львівського крайового товариства «Рідна школа» Михайло Яворський, директорка Центру «Галицьке юнацтво» Галина Макачук, вчителька української мови в Львівській гуманітарній гімназії імені Олени Степанів – Ірина Нисевич, директорка Львівської обласної бібліотеки для дітей Ольга Конасова, її заступниця Лариса Лугова, батьки, бабусі, близькі й далекі родичі, шанувальники слова. В їхніх gratulaciyah домінувало побажання – щоб літературне «Джерельце» тривало, нуртувало, золотилось, доповнювалось голосами нових учасників, які вирішили до переліку знаменитих колег по перу долучити й свої імена.

Після літніх канікул з вересня по грудень у літературній студії «Джерельце» відбулося 7 поетичних зустрічей. Впродовж цього часу юні таланти встигли обговорити і написати свої твори на безліч цікавих тем: про яскравий спогад дитинства; про осінь як пору натхнення; про День української писемності та мови; про знищені росією книги впродовж війни, яка триває; про зимові традиції українців.

Також гостями на заняттях були випускники «Джерельця», які перемогли у творчих конкурсах і навіть вже видали свої поетичні збірки. Серед них Оля Вовк та Олег Білецький. Вони ділилися своїм досвідом і порадами де черпати натхнення та ідеї для нових творів.

Вихованка літературної студії «Джерельце» Юліана Нірода, учениця 10 класу Бориславського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів № 3, стала однією із лауреатів у номінації «Моя Україна: з вірою у Перемогу», а її вірш увійде у цьогорічну збірку «Творчі канікули».

Крім того, керівниця літературної студії «Джерельце» письменниця Марія Людкевич провела дві зустрічі із школярами у «Школі вільних та небайдужих». Розмовляли про книги, про творчість, про те, як стають письменниками.

Твори студійців систематично публікуються у газеті «Галицьке юнацтво». На сторінці Львівської обласної бібліотеки для дітей у Фейсбук впродовж 2023 року опубліковано **24** дописи про діяльність літературної студії «Джерельце».

З початку 2023 року відбулося **18** засідань студії, які відвідали **87** осіб.

◆ Майстерня дитячої ілюстрації «Мальована книга»

Цього року заняття у майстерні дитячої ілюстрації «Мальована книга» проводила студентка Кафедри графічного дизайну та мистецтва книги з Української академії друкарства Соломія Матійчин.

Соломія як студентка пробує експериментувати і шукає свій спосіб зацікавити дітей та спонукати їх до креативу. Наприклад, пропонує малювати пейзаж чи натюрморт, де всі зображені об'єкти матимуть назви, що починаються на якусь одну обрану літеру. Або спробувати себе як художник-дизайнер одягу і спроектувати якийсь костюм для себе чи книжкового (кіношного) героя – навіть об'ємно з паперу. Або й зовсім намалювати щось абстрактне – настрої, наприклад. І діти знаходять свої, часом несподівані, рішення, відмінні одне від одного.

Також у 2023 році гурток долучився до міжнародної акції «Вільнюсу-700» (малювали Вежу Гедиміна) *(на фото)*, до Дня бібліотек (малювали улюблені книжкові сюжети), Дня Незалежності (малювали своє уявлення про свободу), до відкриття Магічного Леоліта (малювали персонажів мультфільму «Мавка») тощо.

Всього за рік відбулося **24** заняття, у яких взяли участь **92** дитини. Занять було менше ніж торік, і пояснюється тим, що часто міняються керівники Майстерні і відповідно довго звикають діти.

Літня програма читання «Магічне леоліто»

Цьогорічне літо у Леотеці відбулось в рамках проєкту Департаменту з питань культури, національностей та релігій Львівської ОДА «Духи легенд» і називалося «Магічне Леоліто» - ми вивчали українські народні традиції, міфи та легенди. Цілих 12 тижнів знайомились, читали, дивились, майстрували щоразу на інші теми.

Розпочалось усе 1 червня, у День захисту дітей, «Страшенно магічною вечіркою» (*див. фото*) – діти кодували захисні замовляння у Хаті мольфарок, створювали обереги з Берегинями лісу – Мавками,

готували окрилюючий повітряний десерт із Повітрулями та вивчали найдивовижніші печери у нашому підземеллі з «Тими, що в скелі сидять». На завершення навіть спробували затанцювати магічний танець Аркан – як вже у кого вийшло. Допомігав всім у цьому дядько Лев, якого наші читачі відразу ж оголосили Мольфаром – та й він був не проти (читачам, мабуть, видніше). А ще кожен зловив собі із вудки Дядька Лева-мольфара передбачення на літо. І закінчилось усе святковим почастунком та врученням сертифікатів знавців української міфології.

Перших сім днів літньої програми стали Тижнем магічних здібностей. Опісля були Тиждень морської магії, Тиждень магічних істот, Тиждень карпатської магії, Тиждень античної міфології, Тиждень неймовірного, Тиждень фентезі, Купальський тиждень, Тиждень чаклунства та інші.

Вкінці серпня найактивніші читачі літа, власники "Читацьких НЕщоденників" отримали свої нагороди й подарунки. А опісля вирушили на екскурсію до найдавнішої бібліотеки України - Наукову бібліотеку ЛНУ ім. Івана Франка, серед читачів якої було пребагато видатних людей - зокрема, Богдан Хмельницький та Іван Франко.

Про літню програму читання «Магічне леоліто» ми отримали багато хороших відгуків від читачів Леотеки та їхніх батьків.

З червня по вересень, вже традиційно, за

сприятливих погодніх умов діяла також «Паркова читальня». Бібліотекарі організовували читання книжок та забави у різних парках міста (Стрийський парк, парк біля Зооветеринарного університету, сквер ім. Романа Іваничука та «Горіховий гай»). Також взяли участь у благодійному дитячому ярмарку «Діти-квіти», де також розповідали про Леотеку, як її знайти, та про цьогорічні літні заняття та активності.

PR-табір **НОВИНКА** в рамках літньої програми.

У липні вперше у Леотеці відбувся PR табір для користувачів від 9 до 14 років. Учасники поринули у магічний світ PR комунікацій і навіть створили власний PR відділ. Побували на екскурсії у Радіо «Перше» та ТРК «Перший Західний», готували власні інтерв'ю. Також дізналися про види рекламної продукції та її виготовлення, визначили рівень своєї медіаграмотності, навчилися створювати медіа контент, залучилися до реклами бібліотеки та книжок.

Масова робота з читачами

Відділ реклами та проектної діяльності координує масову роботу в бібліотеці.

Літературні презентації, сімейні свята, зустрічі з цікавими людьми, заходи біля книжкових виставок, організація днів народжень, сутінки та вечірки в бібліотеці, квести, проведення екскурсій..., - це лише невелика частинка масової роботи, яку проводить бібліотека.

В умовах воєнного стану Львівська обласна бібліотека для дітей є загальнодоступним, безкоштовним громадським простором. Тут можна отримати довідкову інформацію, консультацію та психологічну підтримку, можна також стати волонтером. Ще тут відбуваються навчально-розвивальні заняття, читання, лекції, засідання клубів, зустрічі з письменниками й акторами, кіноперегляди, майстер-класи, тренінги і т. п.

У масових заходах бібліотеки брали участь:

- ✓ письменники **Андрій Бачинський, Євгенія Завалій, Марія Людкевич, Катерина Єгорушкіна, Наталка Малетич, Саша Войцехівська, Анастасія Нікуліна, Катерина Міхаліцина, Любов Відута, Галина Вдовиченко, Леся Кічура, Олена Фінберг, Юлія Мак, Зоряна Кіндратишин, Василь Піддубний, Віталіна Макарик, Лариса Миргородська, Зоряна Живка, Софія Філіпчук, Юлія Ілюха, Ольга Купріян, Таня Гуд, Оля Вовк, Дара Корній, Слава Світова;**
- ✓ редакторка й письменниця **Любов Кіндратович;**
- ✓ художниця-ілюстраторка **Богдана Бондар;**
- ✓ художниця **Наталя Павлюк;**
- ✓ заслужені артистки України **Лідія Данильчук, Леся Шкап'як, Тетяна Сторожук;**
- ✓ шоумен **Олег Пригода;**
- ✓ історик, письменник **Михайло Гаврилюк;**
- ✓ бізнес-тренер та письменник **Сергій Вожжов;**
- ✓ артист і музикант **Анатолій Михайлець;**
- ✓ громадський активіст **Амет Бекір;**
- ✓ українська поетеса, письменниця, сценаристка **Ксенія Заставська** та ін.

Найвизначнішими заходами можна вважати:

✓ **Ювілейний 30-ий Форум Видавців** у Леотеці. Попри війну, Книжковий форум був яскравим, насиченим та живим. Відбулися зіркові зустрічі, автограф-сесії, майстер-класи, обговорення, обмін письменницьким, педагогічним, психологічним, бібліотечним досвідом. Було багато письменників, багато видавців, багато книг, а головне – багато читачів. І подарунків, знайомств та просто спілкування.

✓ **Участь та проведення восьмої Всесвітньої книжкової ночі Гаррі Поттера.** Цього року видавництво Bloomsbury Publishing UK перенесло це свято на жовтень та перейменувало його на День Гаррі Поттера, щоб дати можливість святкувати у будь-який час доби усім, кому незручно уночі. Але ми залишилися вірними нашій вечірній традиції.

Темою свята на цей раз були магічні місця – а що може бути магічнішого за Гогвортс? Здавалося б, не вперше у Леотеці відкриває свою браму ця магічна школа, що ж тут знайти нового? Але, як казав професор Дамблдор, ніхто не знає всіх секретів Гогвортсу, тож і зараз древня чаклунська alma mater була інакшою і відкрила свої нові грані.

Почалося все з приїзду Міністра Магії Руфуса Скімджера, котрий оголосив присутнім, що у зв'язку з нападом Волдеморта забороняються масові зібрання та запроваджується магічна комендантська година (як бачите в магічному світі все схоже на наш). Але, як наголосила професорка Макгонегел, навчання у Гогвортсі ніхто не скасовував, воно має продовжуватись – тож усі поспішили на «сортуння» у Велику Залу. А звіди - у навчальні класи, щоб пройти пришвидшений курс магічної освіти:

- у класі Гербології з професоркою Спраут вивчали магічні і просто корисні рослини та виготовляли чаклунські проростаючі листівки із нашої Бібліотеки насіння;
- у класі Трансфігурації малювали та оживляли зображення персонажів світу поттеріани;

- у класі Астрономії з професоркою Сіністрою поринали у дивовижні глибини Всесвіту і вчилися орієнтуватись у Сонячній системі;
- у класі Захисту від темних мистецтв з професором Люпином розмовляли про різні види страху, як їх долати, та вчилися викликати патронусів – в наш час це вміння особливо важливе.

А на завершення ми спробували навчитись танцювати старовинний традиційний гогвортський танець. І, звичайно ж, був ще святковий гогвортський почастунок: гарбузовий сік, трав'яний чай професорки Спраут, ригалики та смердюляники - без цього всього свято у Гогвортсі – не свято! Нехай ця магія заряджає нас увесь наступний рік, і нехай буде з кожним *expecto patronum*.

✓ **Участь у загальнопольській акції «Narodowe czytanie»** (Національне читання). Удруге Леотека долучилася до Польських національних читань під патронатом Президента Польщі. Цього року для читання було обрано роман Елізи Ожешко «Над Німаном». Фрагменти з цього твору присутні прослухали у виконанні актриси «Театру у кошику» Тетяни Сторожук та почесного гостя представника Генерального Консульства РП у Львові віце-консула pana Матеуша Натковські.

✓ **Всеукраїнський день бібліотек – 30 вересня.** У День бібліотек, ми не лише приймали вітання, але й приймали наших читачів - як звично, але святково. Читали книжки про бібліотеки у клубі «Леочитання», далі - взялися з новими читачами складати пазл «50 книг», котрий зображає найбільш знакові твори української літератури від Сковороди до Жадана. Пазл на 500 фрагментів став таки нелегким випробовуванням, тож починали його складати діти, а продовжили вже батьки. І, врешті, завершили вже самі бібліотекарі. А ще були святкова арт-терапія від відомої художниці Наталії Павлюк, книговиставка до свята, створення плакату «Для мене бібліотека - це...» та інше.

✓ **Фотовиставка польського фотографа Адама Касперкевича «Libricide».** У рамках XIII Львівського міжнародного бібліотечного форуму в бібліотеці експонувалася фотовиставка польського журналіста, фотографа та юриста Адама Касперкевича «Libricide». Фотодокази воєнних злочинів росії проти українських бібліотек».

Тут було представлено понад два десятки фотодокументальних світлин, на яких автор зафіксував зруйновані та пошкоджені бібліотеки України.

✓ **Передпрезентація в Україні англomовної казки «Signpost»** («Дорожні знаки») із запланованої серії «Shadow Lands», яка поки ще не видана навіть в країні, в якій живуть самі автори - у Великій Британії. Власне, автори - а це журналіст Keith Rossiter та художниця Ольга Баклан - розповідали про те, як виникла ідея книги, скільки часу та як книга створювалась, про персонажів історії (а один з них - Сашко - переселенець з України в часі війни). І майже все це – англійською. Потім ми читали фрагменти тексту (теж мовою оригіналу, хоча автори ставлять перед собою мету після публікації в Британії, видати її і в українському перекладі). А далі вже були запитання-запитання-запитання, - і не лише про книгу: чи дуже відрізняються англійці від американців, як жителі Британії ставляться до французів, чи є Об'єднаному Королівстві такі різні діалекти, як у нас в Україні, кому який чай до смаку та інше.

✓ **Презентація книги «Щедрик. Моя сповідь»** від авторки сценарію фільму «Щедрик» Ксенії Заставаської *(на фото)*. Ксенія Заставська - саме ця письменниця подарувала світові фільм «Щедрик» - про найвідоміший музичний символ українського Різдва, ба більше - про один з найвідоміших музичних символів Різдва у світі та найвідоміший музичний символ України загалом. У книзі «Щедрик. Моя сповідь» Ксенія не тільки говорить про історію всесвітньовідомої пісні, але й ділиться особистими спогадами про створення сценарію до фільму, про різні його версії та нюанси написання, а також про складний шлях цього твору на екрани - про все це ми розмовляли в Леотеці напередодні зимових свят.

✓ **Презентація та виставка «Інформація. Еволюція носіїв».** У травні у великій читальній залі нашої бібліотеки експонувалася виставка «Інформація. Еволюція носіїв», автором якої професор Українська академія друкарства - Орест Хамула. Точні репродукції виставкових експонатів допомогли навіть найменшому читайлику зрозуміти, як людство протягом тисячоліть шукало різні способи інформування та носії інформації. Наскельні малюнки, глиняні таблиці (книги), вузликіве письмо, єгипетські ієрогліфи, рукопис на пергаменті, магнітні диски, грамплатівки, мікрочіпи тощо. Виставка супроводжувалася новітніми технологіями - доповненою реальністю.

✓ **Концерт «Крим».** У червні Леотека долучилась до загальноєвропейського Свята Музики у Львові - всі, хто прийшли до нас на концерт, мали можливість не просто прослухати музику, але й зануритись у світ традиційної культури корінних жителів Криму - завдяки виконавиці Камілі Бекір (*див. фото*). А ще звучали українські народні мелодії, класичні твори та, звичайно, гімн України на завершення - зараз він об'єднує нас по-особливому.

✓ **Глобальне віртуальне святкування Scratch week 2023.** У травні студія «LEV-IT» запросила дітей віком від 8 до 10 років на глобальне віртуальне святкування Scratch WEEK 2023. Учасники фантазували, творили та ділилися своїми проєктами в онлайн-спільноті Scratch.

✓ **Також варто згадати 9 серпня - День Книголюбів Book Lovers Day** (на святкування ми запросили у гості подругу Леотеки Юлію Щербакову – «маму» книжкового клубу «Невгамовні читайлики») (*див. фото*), Всесвітній день книги та авторського права у Леотеці, Міжнародний день дитячої книги 2023, дні народження в Леотеці, книжкова презентація «Потаємна суперсила»: читання для дітей зі Славою Світовою, презентація екоказки «Захисник чистоти», День батька в Леотеці - усього не перелічити.

Нові хештеги, що беруть свій початок у 2023-му році:

#Поетичні_голоси_друзів
#швидкочитання
#Книжковий_адвент_календар
#книжки_перед_Різдвом
#літня_школа_цифрової_творчості
#зимова_школа_цифрової_творчості
#coding_camp
#Lev_IT_школа_цифрової_творчості
#Язиката_Хвеська
#EOP_Kids_Ukraine
#Магічне_леоліто
#PRдлядітей
#PRтабір
#Scratchweek

У 2023 році було започатковано рубрику #Поетичні_голоси_друзів, де публікуватиметься поезія друзів Леотеки. У перших дописах цієї рубрики з'явилися вірші Ренати Терези Корек – польської педагогині, громадської діячки, поетеси, письменниці,

художниці, фотографині, дослідниці регіональної історії та традицій. Ми багато років дружимо та маємо спільні проєкти. Вона всіляко підтримує Україну - і своєю діяльністю, і своєю творчістю. Зараз її вірші у перекладі українською мовою саме готуються до друку, тому ми вирішили поділитися ними з нашими читачами.

1 грудня стартував #Книжковий_адвент_календар, у якому ми рекомендували на кожен із днів, що залишились до Різдва, по одній атмосферній передріздвяній книжці (всього було 25 книжок) (див. фото).

Матеріали про бібліотеку, її події та масові заходи публікувалися у газетах та журналах. Про нашу діяльність під час війни писали у газеті «Slask» (Польща), заходи бібліотеки були описані в одному з найпопулярніших польських бібліотечних блогів «Lustro Biblioteki», українських виданнях «Українська літературна газета», «Галицьке юнацтво», подавалась інформація на ZAXID.NET, UKR.NET, на сайт Львівської обласної ради, на портал «Щоденний Львів» та ін. Телерепортажі про наші події показували на каналах: Суспільне. Львів, НТА - Незалежне Телевізійне Агентство та Правда ТУТ. Інформація про це подавалась також на сайті, блогах, у соціальних сторінках бібліотеки. Окрім того, в програмах Львівського телебачення («Рожеві окуляри») та радіо (Радіо Перше) неодноразово звучала інформація про бібліотеку та її діяльність (Всеукраїнський тиждень дитячого читання, проєкти, масштабні заходи, комплектування, виступи читачів бібліотеки та адміністрації).

Майже всі бібліотечні івенти рекламувалися на сайтах «Діти в місті. Львів» та List.in.ua, у різноманітних спільнотах в соцмережах, щоб про них дізналося якомога більше дітей та батьків.

До всіх важливих заходів ми надсилали прес- та пост-релізи, друкували афіші, запрошення, оголошення, анонси тощо. Як описано вище, промоція читання вийшла за межі бібліотеки. Де б ми не були, всюди активно рекламуємо сучасну бібліотеку та професію бібліотекаря.

Всього, протягом року, бібліотекою проведено **1580** заходів (2022 р. - 896), які відвідало **21803** користувачі.

Загалом у 2023 році відділом реклами та проєктної діяльності у Facebook на сторінці бібліотеки було створено більше **1500** дописів із загальним охопленням **244 302**. За сторінкою стежить більше, ніж **9** тис. читачів. Регулярно ведуться також сторінки в Instagram з охопленням **26 592** і **1300** підписників, Telegram з охопленням **26 592** читачів, TikTok з охопленням **8023** та проводиться адміністрування й наповнення сайту.

НОВИНКА З'явився канал бібліотеки у мережі ТікТок https://www.tiktok.com/@leo_teka У 2023 році було створено **14** відеороликів. Загальна кількість переглядів за 2023 рік – **8023**. Тематика відеороликів: про бібліотечні стереотипи, дитячі студії та послуги, події Форуму видавців, незвичайні книжки, які є в Леотеці, та ін.

Міжнародна співпраця

Міжнародне співробітництво в бібліотечно-інформаційній сфері є одним із визначальних чинників успішного входження українського бібліотечно-інформаційного ресурсу у світову систему.

Бібліотека протягом багатьох років співпрацює з бібліотеками і професійною асоціацією бібліотек Республіки Польща. Ця співпраця відбувається в межах Програми міжнародного партнерства «Україна –

Польща: книжковий міст».

У 2023 році Леотека підписала договір про співпрацю з Вроцлавською міською публічною бібліотекою (Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu) і у 2024 році будемо реалізовувати великий цікавий проєкт.

Спілка Польських Бібліотек (Polski Związek Bibliotek) є організатором міжнародних конференцій, семінарів, професійних зустрічей, в яких бере участь наша бібліотека, яка є її членом, тому ми беремо участь у виборних конференціях Спілки. У межах міжнародного партнерства «Україна – Польща: книжковий міст» зародився проєкт:

◆ Міжнародний онлайн-проєкт «Ми - українці. Я і ти!»

Уже 9 років з ініціативи авторки та координаторки Олени Кремньової реалізовується міжнародний онлайн-проєкт «**Ми – українці. Я і ти!**». Цей транскордонний проєкт спрямований на популяризацію української класичної та сучасної літератури, історії України, її традицій та звичаїв серед українців, що живуть за кордоном.

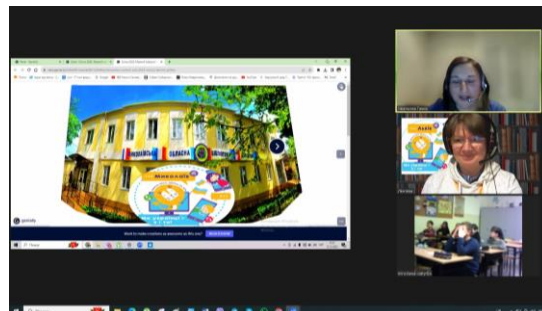
З польської сторони це міжшкільні пункти вивчення української мови семи міст: Варшава (новий учасник), Свйонтки, Бартошиці, Лідзбарк Вармінський, Добре Місто, Ельблонг та Ольштин.

А з української 14 учасників, ось вони:

1. Львівська обласна бібліотека для дітей
2. Львівська національна галерея мистецтв ім. Б. Г. Возницького.
3. Художньо-меморіальний музей Івана Труша
4. Середня загальноосвітня школа № 90 м. Львова
5. Львівський обласний Інститут Післядипломної Педагогічної Освіти
6. Донецька обласна бібліотека для дітей
7. Миколаївська обласна бібліотека для дітей
8. Житомирська обласна бібліотека для дітей та юнацтва
9. Івано-Франківська обласна бібліотека для дітей
10. Міська дитяча бібліотека м. Кривий Ріг, бібліотека-філія № 15
11. Рівненська обласна бібліотека для дітей
12. Тернопільська обласна бібліотека для дітей
13. Харківська обласна бібліотека для дітей
14. Хмельницька обласна бібліотека для дітей

Найпопулярнішими є заходи, що розповідають про географічні та історичні родзинки різних регіонів України, наприклад:

- «Цікаві місця Дніпропетровщини» - віртуальна мандрівка;
- Краєзнавча мандрівка «Житомир - космічний»;
- «Донеччина: від Дикого поля до сьогодення»;
- Краєзнавча мандрівка «Туристичні родзинки Рівненщини»;
- Віртуальна мандрівка «Сім чудес Хмельниччини»;
- Історичний круїз «Нерозгадані таємниці Меджибожа»;
- «Донеччина як артефакт»;
- Віртуальна мандрівка «Туристичними стежками Миколаївщини» (див. фото).

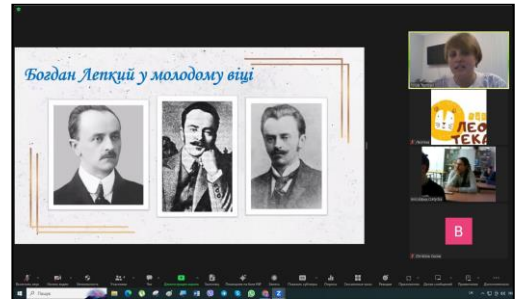

Також дуже є затребуваними зустрічі, під час яких діти мають можливість закріпити знання української мови, такі як:

- Мовознавчий урок «Діалекти Карпатського краю»;
- Дидактична гра «В гостях у лісових звірят»;
- Звуки та букви. Звуко-буквений аналіз слів;
- Інтерактивна казка «Пригоди в чарівному лісі»;
- Будова слова. Морфеми;
- Урок-мандрівка «У пошуках скарбів»;
- Правопис ненаголошених голосних [є], [и] у коренях слів. Словникові слова;
- Мовознавчий лабіринт «Вона моя - УКРАЇНСЬКА!»;
- Літературне знайомство «Хай звучать слова чудові, ті, що є у рідній мові» за книгами В. Правоторової. Зустріч з письменницею;

Великою популярністю користуються теми, що розповідають про видатних українців, знамені дати та державні свята України, зокрема були проведені:

- Віртуальний екскурс «Богдан Лепкий: від Бережан до Кракова» (на фото);
- Відеознайомство «Тернополяни відомі у світі»
- Літературна мандрівка за книгою Богдана та Наталії Тихолоз «Франко від А до Я»
- Літературна мандрівка за книгою Світлани Кирилук «Кобилянська від А до Я»
- «Коли хочу, щоб мене любили, я сам перший люблю. Григорій Сковорода» - інтерактивне заняття
- 90-ті роковини Голодомору 1932–1933 років в Україні (День пам'яті – 25.11.2023).
- «Від «гроша» до біткоїна» - історія виникнення та еволюції грошових одиниць, зокрема української гривні.

Особливе місце у проєкті займають теми присвячені українським митцям. Співпраця з львівськими музеями, допомагає розкрити невідомі сторінки історії українського мистецтва:

- «Михайло Бойчук – засновник нового стилю» із вікториною.
- «Про Михайлика з Романівки, яким захоплювався Париж» з майстер-класом «Мозаїка з паперу».
- «Творці українського модерну (М. Сосенко, Ю. Буцманюк, М. Жук та ін.)» із завданнями (*див. фото*).
- Тематичне заняття «Квітковий сад Івана Труша» за мотивами живописного циклу «Квіти». Казка Людмили Співак «Художник і його квіти»
- Майстерка «Аплікація»
- Тематичне заняття «Лісова пригода» за мотивами живописного циклу І. Труша «З життя пнів та дерев». Майстер-клас об'ємна аплікація «Чарівні дерева»
- Соковиті фрукти і овочі в натюрмортах відомих художників" (про натюрморт як жанр) з майстер-класом «Сумні і веселі натюрморти».
- «Від Музейону до Музею» (історія виникнення музеїв, перші та найбільші музеї світу)
- «Бестіарій - фентезі Середньовіччя» з вікториною «Вгадай тварину»
- «Дивосвіт вітражу» (історія виникнення вітражів, найдавніші вітражі світу, вітраж в Україні)

Всього протягом року було проведено **67** заходів, які відвідало **580** дітей.

Міжнародні події 2023 року, варті уваги:

- **Лютий.** Участь психолога бібліотеки у проєкті психологічної підтримки роботи з біженцями для бібліотечних працівників румунських бібліотек. Організатор УБА. м. Бухарест (Румунія, Богатирьова Х.).
- **Лютий.** Стаття Лариси Лугової «Чи потрібні бібліотеки у воєнний час?» в польському журналі *Slask* (*див. с. 52*).
- **Березень.** Участь у проєкті «Люди книги перед обличчям війни» Бібліотеки Рачинських, м. Познань (Польща, Лугова Л., Кіндрись Н.);

- **Квітень.** Участь у VI Міжнародному форумі молодих бібліотекарів Української бібліотечної асоціації (онлайн)
- **Червень.** Литовсько-український бібліотечний форум «Роль бібліотек у зміцненні демократичного суспільства». Організатор УБА. м. Вільнюс (Литва, Конасова О., Лугова Л., Кремньова О.);
- **Вересень.** Участь у загальнопольській акції «Narodowe czytanie» (Національне читання). під патронатом Президента Польщі (*подяка на фото*)
- **Вересень.** Фотовиставка польського фотографа Адама Касперкевича «Libricide» в межах XIII Львівського міжнародного бібліотечного форуму в бібліотеці експонувалася фотовиставка польського журналіста, фотографа та юриста Адама Касперкевича «Libricide».
- **Вересень.** Участь у Міжнародній польсько-литовській конференції «Новий досвід бібліотек в контексті зміни середовища», м. Торунь (Польща, Конасова О.).
- **Листопад.** Участь і проведення заходів проєкту «STEM – студія Lev IT» для дітей ВПО у Вроцлаві (Польща, Лугова Л. Конасова О., Петелько О., Гарасимчук Н.).
- **Протягом року** – дружня співпраця з Ренатою Терезою Корек (директоркою Тшебятівського Будинку культури (Trzebiatowski Ośrodek Kultury Pałac), яка надіслала дві великі посилки канцтоварів, ігор для українських дітей.

Крім цієї діяльності, на сайті бібліотеки систематично виставляється інформація про нові польські книги, книги перекладені українською мовою, а також про конкурси польських бібліотек та інших інституцій, в яких можуть взяти участь українські читачі.

Міжнародна співпраця продовжується й надалі у вигляді систематичного листування, обміну досвідом, друкування статей в професійній пресі, налагодження нових професійних контактів.

III. Науково-методична діяльність

◆ **Методичний проєкт співпраці «КББ: Конструкторське бюро бібліотекарів»** продовжує свою діяльність. Цей проєкт консолідує і зміцнює співпрацю обласних бібліотек для дітей Західної України, в його рамках проводиться обмін інноваційними практиками. Реалізуються спільні ініціативи, проводяться адвокаційні кампанії, розповсюджується цікавий досвід та запроваджується в практику роботи бібліотек для дітей регіону. Робота в проєкті, на жаль, стала не дуже активною через продовження повномасштабного вторгнення росії в Україну.

Партнери проєкту долучились до Обласного дня читання (який у нас проводиться з 2008 р.) та провели акцію «Березень. Читають всі!» під назвою «Читаємо твори Марини Павленко» до святкування 50-річчя від дня народження відомої української дитячої письменниці.

Відбулася робоча зустріч Конструкторського бюро бібліотекарів на круглому столі «Патріотизм в умовах сучасних викликів і трансформація» (м. Хмельницький) та планування на майбутній 2024 рік «КББ: перспективи, виклики, проєкти».

Молоді бібліотекарі нашої бібліотеки здійснили професійні поїздки до обласних бібліотек Тернополя та Хмельницького та обмінялись досвідом *(див. фото)*. Провідних фахівців бібліотеки часто запрошують взяти участь у семінарах, які проводять партнери. Звітнього року завідувачка бібліографічним відділом була запрошена на семінар-практикум Тернопільської обласної бібліотеки для дітей «Бібліотечний простір для дітей: підтримуємо, навчаємось, розвиваємось» з темою «Засоби промоції книги: наш досвід» (онлайн).

Нами та партнерами активно велась сторінка проєкту в соціальній мережі Facebook <https://www.facebook.com/groups/564533523928239>, в якій зараз є **414** учасників. Дописами та заходами проєкту цікавляться також колеги і з інших областей (переглядів групи – **18055**). Запрошуємо колег приєднуватися та сподіваємось на співпрацю, а також на розширення проєкту.

У 2023 році діяльність науково-методичного відділу спрямовувалась на координацію між бібліотеками для дітей у Львівській області та забезпечення максимально повного доступу їх до інформації. Продовження військової агресії росії проти України вносить зміни в діяльність бібліотек, які переорієнтовують свою роботу, а методична служба намагається їм у цьому допомогти. На кінець року у Львівській області працює **50** бібліотек для дітей, з них **18** у Львівській ТГ.

В звіті наведені найбільш важливі події, заходи, факти, цифри, що характеризують досягнення і проблеми методичної діяльності 2023 року. Вагомим напрямом методичної роботи відділу залишається вивчення і аналіз діяльності бібліотек області на місцях, надання методичної консультативної допомоги. Торік було здійснено **48** виїздів загалом, надано **515** усних телефонних консультацій з питань бібліотечної роботи з читачами-дітьми.

Для оперативного відображення методичної роботи максимально використовувався сайт бібліотеки (<https://lodb.org.ua>). Інформування бібліотечних працівників про стан та організацію роботи дитячих бібліотек області відбувалися через блог «БлоГнот Методиста» (<https://lvivmetod.blogspot.com>), на якому було розміщено **85** дописів. Загальна кількість переглядів блогу на 01 січня 2024 року становить **305845** та **82406** відвідування за рік.

Протягом року працівники відділу брали участь у підготовці та виданні бібліографічних посібників (*див. с. 40*), а також методико-інформаційних та методичних матеріалах:

- **Духи легенд** : методичні рекомендації до проєкту / КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для дітей» ; Л. Лугова, В. Шевченко, І. Пігура ; верстка, обкл. О. Сачинська ; відп. за випуск О. Конасова. – Львів, 2023. – 22 с.
- **Страшенно магічна вечірка** : сценарій / авт.: Л. Русакова, Т. Федорчак ; упоряд. Л. Сташко ; верстка О. Сачинська ; відп. за випуск О. Конасова. – Львів, 2023. – 12 с.
- **Швидка книжкова допомога** : серія бібліотерапевтичних закладок (вип 1. Чим зайнятися з дітьми, поки нема світла або повітряна тривога: пам'ятка)
- **Читач – читачу** : серія інформаційно-методичних закладок з сучасної української дитячої літератури (Світлана Кирилюк, Віоліна Ситнік, Зоряна Жива, Олена Захарченко)
- **Бук круїз** : серія інформаційно-методичних закладок з світової дитячої літератури (Кай Майєр (Німеччина); Ірене Вальєхо (Іспанія))
- **«Герої без зброї»** : дайджест досвіду дитячих бібліотек Львівщини у 2022 році.

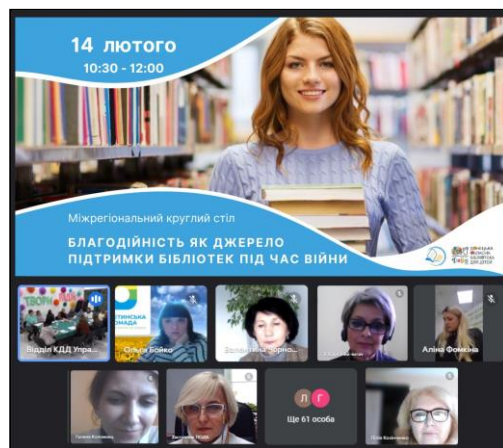
Проведенню загальнодержавних та обласних заходів сприяла розсилка інструктивних листів директорам публічних бібліотек ТГ, а саме до: Всеукраїнського тижня дитячого читання, Свята української книжки, Обласного Дня читання та проведення акції «Березень. Читають всі!». Всього було підготовлено та направлено **28** листів. Оперативно електронною поштою інформувались місцеві методичні служби про різноманітні акції, що оголошували УБА, НБУ для дітей та інші організації.

У звітному році відділ організовував роботу по залученню бібліотек області у Всеукраїнських соціологічних дослідженнях:

- **«Публічні бібліотеки України в умовах російської збройної агресії»**
- **«Стан спеціалізованих бібліотек України для дітей в період російсько-української війни 2022-2023 років»**
- **«Національно-патріотичне виховання користувачів дітей у бібліотеках для дітей України»**
- **«Формування та розвиток медіакомпетентностей користувачів у спеціалізованих бібліотеках України для дітей»**
- **Вивчення стану укріплень у бібліотеках області (на замовлення УБА)**

Як і у попередні роки бібліотечні працівники частково в своїй роботі використовували онлайн-формат, тому особлива увага була направлена на підвищення професійного рівня, проходження цікавих курсів та онлайн-навчань. Працівники бібліотеки взяли участь у різноманітних круглих столах, конференціях, семінарах та навчаннях:

- Міжрегіональний круглий стіл «Вмотивовані_Проукраїнські_Об'єднані в умовах воєнного стану на Львівщині» (м. Львів, О. Конасова, Н. Кіндрись), де виступали перед представниками бізнесу.
- Міжнародна конференція «Бібліотека для дітей – простір безпеки та розвитку» (м. Київ, О. Конасова, Л. Лугова, Н. Кіндрись)
- Щорічна Всеукраїнська науково-практична конференції директорів обласних бібліотек для дітей «Бібліотеки для дітей в культурно-освітньому просторі України: перспективи та шляхи розвитку в умовах війни» (м. Житомир, Н. Кіндрись)
- Конференція ВГО УБА «Українські бібліотеки: візія майбутнього» (змішаний формат, О. Конасова, Л. Лугова, Н. Кіндрись, Л. Сташко, Г. Конопка)
- Міжрегіональний круглий стіл «Благодійність як джерело підтримки бібліотек під час війни», організований Донецькою обласною бібліотекою для дітей (*див. фото*)

19 - 22 вересня 2023 року у Львові відбувся XIII Львівський міжнародний бібліотечний форум «Бібліотека вільних людей». Змішаний формат зустрічей у воєнний час є актуальний. Він показав необхідність проведення саме таких заходів (*див. фото*), адже не всі мають фінансову можливість приїхати і бути присутнім офлайн. Молоді бібліотекарі брали активну участь у VI Молодіжному форумі молодих бібліотекарів «Бібліотека – наш простір змін» по zoom.

Працівники відділу взяли участь у тренінгах (8) та вебінарах (9), які проходили у рамках проєктів УБА та «Жива сучасна бібліотека БФ «Бібліотечна країна». В результаті навчання отримали 9 сертифікатів.

Проблемно-цільове навчання також відбулося в онлайн-форматі для завідувачів відділів довідково-інформаційного обслуговування «Інноваційні зміни в дитячих бібліотеках», організованих Інститутом публічного управління та кадрової політики КАКККіМ на базі Національної бібліотеки України для дітей (Сачинська О.).

Підвищували свою кваліфікацію бібліотекарі області в Літній бібліотечній школі «Бібліотека можливостей» відбулися групові та індивідуальні консультації. Особлива увага у звітному році приділялась бібліотекам, які почали своє функціонування окремо та відійшли в ТГ. Було проведено 84 навчання за участю 225 бібліотекарів області.

Для кращого комунікування продовжуємо вести сторінку у мережі Facebook «Нотатки по-методичному» (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100067236862214>). Дописи на цій сторінці мали своїх постійних користувачів, про що свідчить статистика сторінки: охоплення – 10356, відвідування – 2402.

Онлайн-консультації для бібліотекарів області відбувалися під назвою «ІнтерАктивна площадка», де ми використовували рекламно-екскурсійні заходи та індивідуальні віртуальні екскурсії сайтами та блогами українських та зарубіжних бібліотек (на замовлення) – 32. Звітного року ми повернулись до проведення Дня обласної бібліотеки в області під назвою «Студія мандрівного методиста»: івент-проєкт та відвідали КЗ «Червоноградську публічну бібліотеку» (*див. фото*) та Публічну бібліотеку м. Радехова, де виступили з презентаціями з досвіду своєї роботи та надали консультації, провели майстер-класи (робота в Canva) для колег.

Активно проводились **Години професійного спілкування**. Формуючи професійну компетентність дитячих бібліотекарів області, науково-методичний відділ активізував рекламу наявних у відділі професійних періодичних видань та фонду методико-бібліографічних матеріалів. Новими читачами стали 236 фахівців, відвідування становить 443 особи та 810 (присутність колег при наших виїздах у райони) та 155 (присутність під час онлайн-зустріч). Було видано 3280 книг та професійних журналів (з них 1088 книг; 1128 методичних матеріалів; 1064 професійних журналів), надано 317 довідок та 515 усних консультацій.

Працівники відділу у звітному році активно працювали «на замовлення» над підвищенням кваліфікації бібліотекарів області. Було здійснено всього 43 виїзди, в тому числі

Методичною службою проведено 25 семінарів, з відвідуваністю 527 бібліотекарів. Темі семінарів були найрізноманітніші, переважно на запит колег (*див. фото*).

Бібліотеки перебувають у стані постійного ствердження свого існування, пошуку місця у громаді. Саме тому, щорічний обласний семінар для працівників з питань обслуговування дітей територіальних громад Львівщини мав тему: «Дитячі бібліотеки: трансформація продовжується», який ми провели 5 грудня (*на фото*). У семінарі взяли участь 66 бібліотечних працівників області. Орієнтирами на майбутнє та технологічними лайфхаками поділилися працівники Львівської обласної бібліотеки для дітей. Приємно, що в бібліотеках громад відбуваються зміни, вони мають що показувати і чим ділитися, адже в області відкрились 20 оновлених інтерактивних простори. Обговоривши виклики, зваживши шанси, натхненні ідеями учасники почали планування роботи на прийдешній рік. Для зручності планування було створено інформаційні пости на блозі, які мали велику популярність, в загальному понад 2769 переглядів.

Методична служба працювала над тим, щоб залучити дітей з дитячих бібліотек по Львівській області до участі у Всеукраїнських конкурсах, які проводила Національна бібліотека України для дітей. Серед переможців приємно було побачити дітей з нашого краю:

- у Всеукраїнському конкурсі екологічного дитячого малюнка «Майбутнє планети у наших руках» отримала 2-ге місце (Анастасія Дереш, м. Новий Розділ) і 3-тє місце (Надія Саган, с. Черник, Новояворівська ТГ, Яворівського району);
- у Всеукраїнському конкурсі «Конституція для всіх: і великих і малих» - дві перемоги: перша - бібліотека-філія (с. Двірці, Великомоствівської ТГ, Червоноградського району та в номінації «Креатив» робота дитячої бібліотеки м. Яворів);
- у Всеукраїнському конкурсі «Лідер читання – 2023» - читачка з м. Новояворівська (Яворівського району) Анна Сирко. Наша читачка з гуртка «Джерельце» Львівської обласної бібліотеки для дітей відібрана для збірника за підсумками Всеукраїнського дитячого літературного конкурсу «Творчі канікули 2023» - Юліана Нірода, м. Борислав.
- у Національному читацькому марафоні «Діти України читають» була відібрана робота Дарини Когут (с. Братковичі Новояворівської ТГ).

Науково-методичний відділ продовжив роботу по формуванню фонду літератури для дітей в бібліотеках області. Було розподілено і передано 632 прим. книг, зроблено підписку періодичних дитячих видань («Джміль» - 9 прим.; «Однокласник» - 45 прим.).

IV. Довідково-бібліографічна та довідково-інформаційна діяльність

Інформаційно-бібліографічний відділ координує довідково-бібліографічну та довідково-інформаційну роботу бібліотеки. Згідно статистичного звіту, кількість зафіксованих довідок по бібліотеці становила 308 (у 2022 р. – 484). Всього на 01.01.2023 р. в БД Статті бібліографічного відділу є 84484 записи (2022 р. – 84380). У 2023 році створено 104 бібліографічні записи. Така мала кількість записів пояснюється значним скороченням асортименту періодичних видань. Відповідно зусилля працівників відділу були спрямовані на

бібліографічне інформування користувачів, наповнення вебсайту бібліотеки бібліографічними матеріалами, створення електронної бібліографії та промоцію книжок з фонду Леотеки, а також на створення презентацій, вікторин, ігор по медіаграмотності для роботи з дітьми ВПО.

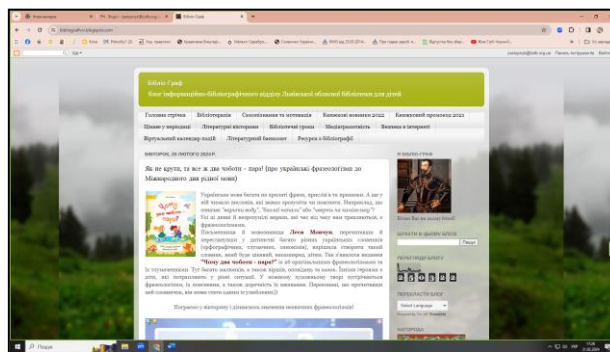
Велику увагу було акцентовано на ведення та адміністрування блогу «Бібліо-Граф» бібліотеки <http://bibliograflviv.blogspot.com>. Загальна історія переглядів блогу БібліоГраф за 2023 рік становить - **21752**. Всього створено **87** електронних бібліографічних ресурсів (**31** відео, **56** віртуальних плакатів), охоплено **308** назв книг та періодичних видань Леотеки.

На головній сторінці опубліковано **44** дописи, які висвітлюють інформацію до пам'ятних, знаменних, ювілейних, краєзнавчих і літературних дат (віртуальні тематичні книжкові виставки; книжкові відеоогляди, присвячені творчості письменників, художників-ілюстраторів, перекладачів; вітальні листівки; буктрейлери на книги; підсумки літературних конкурсів; історичні факти й довідки; інформація про нові книжкові надходження; про письменників-ювілярів і ювіляри-книги; про використання інтернет-ресурсів в роботі бібліотек тощо). Охоплено теми екологічного, історичного, краєзнавчого, народознавчого спрямування.

Новими матеріалами наповнювалися й інші сторінки блогу: «Цікаве у періодиці» - **23** журнали, «Медіаграмотність» та «Безпека в інтернеті». Було створено ще дві сторінки на блозі Бібліо-Граф: «Самопізнання та мотивація» і «Бібліотерапія».

Працівники відділу у співпраці з методистами підготували та видали такі бібліографічні посібники:

- ✓ **«З дітьми треба спілкуватись як із рівними»** : методико-бібліографічний покажчик до 55-річчя від дня народження Андрія Бачинського / КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для дітей» ; метод. супровід Г. Конопки ; бібліогр. і верстка О. Сачинської ; відп. за випуск Л. Лугова. – Львів, 2023. – 20 с. *(на фото)*.
- ✓ **«Людина нашого часу»** : методико-бібліографічний покажчик до 50-річчя від дня народження Маріанни Кіяновської / КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для дітей» ; метод. супровід Г. Конопки ; бібліогр. і верстка О. Сачинської ; відп. за випуск О. Конасова. – Львів, 2023. – 20 с.
- ✓ **«Літературна академія Марини Павленко»** : методико-бібліографічний покажчик до 50-річчя від дня народження / КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для дітей» ; метод. супровід Л. Сташко ; бібліогр. і верстка О. Сачинської ; відп. за випуск Л. Лугова. – Львів, 2023. – 24 с. *(на фото)*.
- ✓ **Календар літературних, пам'ятних і релігійних дат** / КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для дітей», Інформаційно-бібліографічний відділ ; укладачі: О. Соколовська, О. Сачинська, І. Шуберт ; верстка О. Сачинська ; відп. за випуск О. Конасова. – Львів, 2023. – 28 с.

- Здійснювали наповнення вебсайту бібліотеки:
- Віртуальна книжкова виставка «Увага! Нова книга» - <http://tinyurl.com/msrp7atz> Підготовлено **12** добірок нових книг;
 - Доповнено свіжою інформацією творчість письменників у рубриці «Львівські письменники дітям» <https://cutt.ly/jIry1zP>. Також створено сторінки про **5** нових авторів;
 - Рубрика «Бібліотекарям-Методичний портфель». Опубліковано **6** бібліографічних покажчиків <http://tinyurl.com/bdf3uzuz> та продовжуємо участь у корпоративному проєкті НБУ для дітей «Електронна бібліотека методико-бібліографічних матеріалів» (надіслано **5** бібліографічних посібників) - <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/AdvancedSearch>.

Протягом року проводилось адміністрування сторінки Львівської обласної бібліотеки для дітей у соцмережі Facebook та на каналі YouTube. Опубліковано **104** дописи на сторінці Facebook (інформація з рекомендаційної бібліографії про нові книги, періодичні видання, поширено дописи з блогу «Бібліо-Граф»).

У 2023 році канал на YouTube «Бібліограф ЛОДБ» набрав **68092** перегляди. Завантажено **31** нове відео, яке посприяло збільшенню підписників на **790** осіб.

Продовжували участь у бібліотечному проєкті «П'ята стихія». У львівських шелтерах для дітей ВПО було проведено **19** лекторіїв з інформаційної безпеки і медіаграмотності. Представлено презентації, вікторини, ігри на ці теми. Охоплено **298** учасників *(див. фото).*

Інформаційно-бібліографічний відділ впродовж року проводив консультативну та методичну роботу для студентів Львівського фахового коледжу культури і мистецтв та працівників Львівської муніципальної бібліотеки, а також для працівників бібліотек для дітей Львівської області. Окрім того, брали активну участь у семінарах, тренінгах, форумах, курсах по підвищенню кваліфікації, що значно підвищило професійну компетентність.

V. Формування документних ресурсів

Відділ комплектування фондів та каталогізування документів займається формуванням фонду бібліотеки. Основна мета формування фонду - досягнення відповідності його складу завданням та потребам читачів, створення максимально повного, обґрунтованого, єдиного фонду документів на традиційних та електронних носіях інформації відповідно до завдань публічних бібліотек та інформаційних потреб основних груп користувачів. Від професійно сформованого бібліотечного фонду залежить ефективність роботи всіх складових системи «Бібліотека». Його складовими частинами є: моделювання, комплектування, облік, каталогізування документів, розміщення та розстановка фонду, організація його зберігання, використання та управління.

На **01.01.2024** р. фонд документів КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для дітей» становить:

		Загальний склад бібліотечного фонду на кінець звітнього року
Кількість документів бібліотечного фонду, усього		92 905
з них за видами	книги	88974 - 95,8 %
	періодичні видання	2900 - 3,1 %
	аудіовізуальні матеріали	248 - 0,3 %
	локальні електронні видання	783 - 0,8 %
за мовами	українською	79975 - 86,1 %
	російською	8662 - 9,3 %
	англійською	2173 - 2,4 %
	німецькою	255 - 0,3 %
	польською	676 - 0,7 %
іншими мовами		1164 - 1,2 %

	План в прим. 2023 р.	Надходж. в прим. 2023 р.	Надходж. в прим. 2022 р.	Надходж. в назвах 2023 рік	Надходж. в назвах 2022 рік
Книги	1500	2024	1450	950	1024
Періодика	105	230	410	50	77
Електр. видання	-	-	-	-	-
Аудіо/в. докум. (настільні ігри)	-	-	3	-	1
Всього:	1605	2254	1863	1000	1102

Показник оновлення - 2,4% (2022 рік - 1,9 %)

Середня вартість придбаного документа (книги) 2023 р. становить - 240 грн. (2022 р. – 160 грн).

Формування бібліотечних фондів здійснювалось за такими програмами:

◆ **Комплексна Програма розвитку культури Львівщини (на 2021-2025 роки на 2023рік)**

На 31.12.2023 р. на використання Програми поповнення фонду бібліотеки КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для дітей» з профінансованих **359935,58 грн.** використано **359935,58 грн.**

Розподіл коштів на придбання документів для КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для дітей» :

	назв	прим./компл.	сума
книги	365	1236	299 991,40
періодичні вид.	38	94	59 944,18
Всього	403	1330	359 935,58

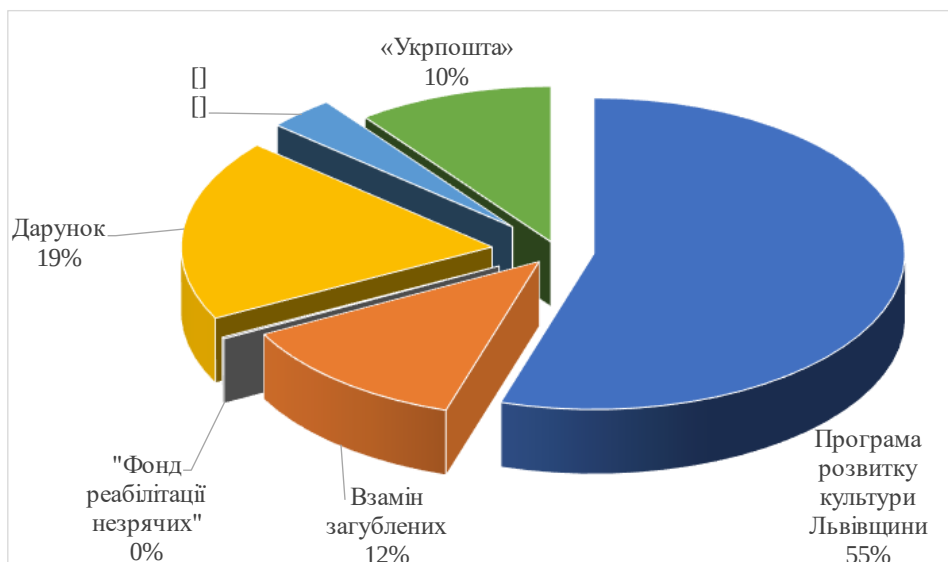
Цього року передплату на **2024** рік проведено за рахунок спецкоштів.

Тип видання	К-сть назв	К-сть комплектів	На суму
газети	1	1	9 300.00
журнали	14	15	
Всього	15	16	

Розподіл нових надходжень за джерелами постачання у звітному році:

№ з/п	Постачальник	К-сть документів в примірниках	К-сть в назвах
1.	Програма розвитку культури Львівщини (на 2021-2025 рр. на 2023рік)	1236	351
2.	Взамін загублених	280	170
3.	ПАТ «Укрпошта»	230	38
4.	Дарунок	426	354
5.	Громадська організація "Фонд реабілітації незрячих"	4	4
6.	Книготоргівельні організації	78	71
	Всього:	2254	988

Діаграма №1. Надходження документів до фонду бібліотеки КЗ ЛОР «ЛОДБ» у 2023 р. (в % співвідношенні)

VI. Каталогізування документів

Головним напрямом діяльності відділу комплектування фондів та каталогізування документів є відображення складу та змісту фонду бібліотеки в електронному каталозі, який функціонує на основі АБІС Koha.

Обсяг власних електронних баз даних (БД) складає – **140705** записів (у 2022 р. – 139359), з них записів у ЕК – **140592**. Станом на 01.01.2024 р. ЕК містить: БД «Книги» - **54245** документів, БД «Періодичні видання» - **175** документів ЕК, БД «Диски» ЕК – **1553** записів, БД «Візуальні матеріали» ЕК – **7** документів, БД «Грамплатівки» ЕК – **128** документів та БД «Статті» - **84484** записів. ЕК скористалися – **2611 осіб** (2022 рік -1756 осіб), які провели 7489 сеансів. База даних «Книги» поповнилась на **1025** документів (у 2022 - 1354 документів).

Продовжувалась робота по ретроконверсії бібліографічних записів в ЕК тип одиниці – «Грамплатівки». Поповнення ЕК б/ф записами грамплатівок становить **128** (план 245 записів).

Проводилась звірка наявних інвентарних книг з електронним каталогом на примірниковість в реєстраційних формах індивідуального обліку документів.

Оптимізація процесу бібліографічного опису документів.

- бібліографічні описи нових надходжень здійснюються згідно міжнародного стандарту RDA (Resource Description and Access);
- опис дублетних примірників, які надходять, також, наскільки це можливо, редагується згідно вимог міжнародних стандартів Marc21, ISBD, RDA;
- для всіх описів нових і дублетних видань завантажуються обкладинка, що значно впливає на привабливість вебінтерфейсу OPAC;
- здійснюється статистичний облік фонду (індивідуальний, сумарний), в автоматизованому режимі (модуль «Звіти»), що значно спрощує процес облікових підрахунків.

Методичне забезпечення бази даних. Триває робота над:

- редагуванням методичних рекомендацій видання - "MARC 21 формат для бібліографічних даних": редагування тексту на граматичні та стилістичні помилки;
- пошук та додавання українських прикладів з практики каталогізування замість англomовних;
- редагування тексту відповідно до нововведень при бібліографічному описі ресурсів за правилами RDA.

Протягом року надавались консультації з питань комплектування та каталогізування:

- Новороздільській міській бібліотеці для дітей;
- КЗ ЛОР «Львівська обласна бібліотека для юнацтва»;
- Червоноградській публічній бібліотеці;
- студентам III курсу Львівського фахового коледжу культури і мистецтв.

VII. Зберігання документних ресурсів

Основними напрямками роботи відділу зберігання фондів є:

- забезпечення збереження фонду бібліотеки;
- вивчення стану фонду та його використання;
- організація видалення застарілих, непрофільних, дублетних документів з фонду бібліотеки;

Умови зберігання бібліотечного фонду Львівської обласної бібліотеки для дітей можна вважати задовільними.

У трьох книгосховищах бібліотеки станом на 01.01.2024 р. зберігається **58849** прим. книг та **242** прим. грамплатівок.

З таблиці, що внизу, можна проаналізувати склад фонду відділу за мовами (у якісному та відсотковому відношенні).

Укр. мова	Рос. мова	Інші мови
42993	13388	2468
73,1 %	22,7 %	4,2 %

У книгосховищах дотримується відповідна температура (від + 14°C до + 16°C). Постійно підтримується санітарно-гігієнічний режим за допомогою очисної системи NYLA: знепилення фонду, вологе прибирання стелажів та шаф, очистка повітря від порошу, дезінфекція та очистка приміщень книгосховищ.

Основним принципом формування якісного бібліотечного фонду є його оптимізація на основі поетапного кількісного скорочення шляхом систематичного очищення фондів від зношеної, морально застарілої, непрофільної, дублетної літератури та якісного поповнення літературою підвищеного попиту за бюджетні та позабюджетні кошти.

У зв'язку зі збройною агресією росії проти України продовжено актуалізацію бібліотечних фондів. У 2023 році працівниками відділу зберігання бібліотечних фондів було списано **4142** прим. книг на суму **29330** грн. **91** коп. та **317** електронних видань на суму **8131** грн. **94** коп.

Вилучення	План 2022	Вик. 2022	План 2023	Вик. 2023
Всього бібліотечного фонду	5600	4400	4000	5125
Книжкового	5000	4002	3700	4142
Періодичних видань	500	398	20	666
Аудіовізуальних видань	-	-	-	-
Електронних видань	100	-	280	317

З таблиці, що внизу, можна проаналізувати списання документів за мовами (у якісному та відсотковому відношенні).

Вилучення	Кількість	%
Всього бібліотечного фонду (книги + електронні видання)	4459	100 %
Укр. мова	1051	23,6 %
Рос. мова	3342	75 %
Інші мови	66	1,4 %

Причинами списання були: зношеність – **4179** прим. та втрата користувачами – **280** прим.

Працівники відділу протягом року були задіяні у проставленні сиглів зберігання в ЕК, займалися розподілом літератури в окремі структурні підрозділи, проводили дрібний ремонт книг, здійснювали редагування в ЕК примірників з сиглою «не визначено» та «зберігання». На 01.01.2024 р. таких записів в ЕК залишилось:

- не визначено – 56,
- зберігання – 816.

У 2023 році продовжували роботу по штрих-кодуванню фонду та його переведенню на УДК.

Впровадження АБІС Koha позитивно вплинуло на робочі процеси відділу: значно пришвидшився перерозподіл документів в структурні підрозділи бібліотеки, списання літератури.

Протягом року працівники відділу продовжували редагувати записи в програмі Koha:

- Поле 041 – код мови
- Поле 080 - індекс УДК
- Поле 090 – поличний індекс.

Згідно перспективного плану на 2023 рік була проведена інвентаризація книгосховища №2. При проведенні інвентаризації недостачі не виявлено, документів не взятих на індивідуальний облік не виявлено.

VIII. Впровадження інформаційних технологій

Відділ інформаційних технологій та електронних ресурсів (ВІТЕР) забезпечує сервісне обслуговування комп'ютерного парку бібліотеки, розвиток, підтримку, адміністрування локальної комп'ютерної мережі бібліотеки, захист інформації на машинних носіях і в інформаційних мережах усіх структурних підрозділів бібліотеки, надає технічне забезпечення для проведення онлайн-конференцій, вебінарів та масових заходів, які проводить бібліотека, а також проводить навчання для персоналу з питань роботи в автоматизованому режимі.

ВІТЕР пропонує широкий спектр послуг: від надання робочого місця за комп'ютером до різних навчальних курсів, воркшопів, тренінгів, майстер-класів, як для дітей, так і для дорослих. Працівники відділу проводять навчання у бібліотеці, а також ефективні онлайн-заходи, надають консультації та методичну підтримку бібліотекарям області з питань впровадження та використання інформаційних технологій в бібліотечній справі. Для бібліотекарів області (**68 осіб**) були проведені навчальні тренінги та зустрічі. До нас завітали бібліотекарі та працівники ОТГ Куликівської громади, а ми побували у гостях в Яворові, Новояворівську та Дрогобичі. Учасники тренінгів ознайомилися зі сучасними ІТ трендами та можливістю їх використання у своїй роботі.

На базі інтернет-центру діє офіційний Хаб цифрової освіти, що дає можливість будь-якій людині, незалежно від віку, освоїти або покращити навички цифрової грамотності.

ВІТЕР активно займається масовою роботою. Сучасне покоління дітей розуміє технології майже з народження і ми, звісно, намагаємося не відставати, а пропонувати сучасні послуги користувачам і в напрямку цифрової освіти. Працюємо офлайн і в онлайн-форматі.

Один з найбільших проєктів відділу Студія розумного школяра «Lev-IT» - це унікальний майданчик для розвитку маленьких геніїв, що роблять перші кроки у світ ІТ, а також для усіх, хто мріє про корисне і цікаве дозвілля <https://www.facebook.com/levitlodb>. Основне завдання проєкту - популяризувати напрямки STEAM освіти, зробити знання більш доступними, показати як застосовувати їх на практиці. «Lev-IT» включає в себе цілий спектр послуг, залучаючи різні вікові категорії користувачів, від 5 до 16 років та діє в різних формах, як практичних, так і лекційних.

Завдяки використанню STEAM-підходу, діти можуть вчитися, досліджувати та вирішувати завдання в захоплюючий спосіб. Робота нашої студії спрямована на використання сучасних технологій у навчанні і разом з тим на розвиток у дітей цікавості до читання книг.

В рамках проєкту для учнів 5-11 класів працює STEM-лекторій, на якому розглядаються теми, що цікавлять сучасних дітей: нестандартне пояснення математики, фізики та, звичайно, актуальні теми з програмування. Основний акцент - це практичні реальні задачі, які знаходяться на перетині різних сфер. Програмування поєднували з читанням. Були проведені лекції, які проводили запрошені спікери з ІТ сфери.

Всього проведено **11** лекцій, які відвідало **85** дітей.

Практична частина включає в себе проведення різноманітних навчальних курсів. Протягом року були проведені навчання: «Урок кодування» - програмування анімаційних ігор в Scratch для школярів, «Створення презентацій», «Логіка для найменших» для дітей 6-7 років, «Математика-логіка» - курс цікавої математики для дітей 10-12 років, «3D моделювання» - курс, на якому діти створюють 3D моделі у програмі Tinkercad, а потім роздруковують свою модель на 3D принтері, «Ментальна арифметика» для різних вікових груп, «Cool Preschool» - підготовка до школи, «Lego-GO» - вивчення основ робототехніки та візуального програмування на базі конструктора Lego Education Wedo 2.0., «Minecraft+математика», «Minecraft+література» - курси вивчення основ програмування на базі навчальної програми Minecraft Education Edition, «IT kids» – програмування для найменших (4 – 5 років).

Всього проведено **231** заняття з відвідуванням **1366** дітей.

З метою заохочення дітей вивчати точні науки, а також зацікавлення дітей науково-популярною літературою діє гурток «Підземка». Це інноваційне освітнє середовище, де діти конструюють, моделюють, вивчають робототехніку, електроніку та інженерію комплексно, а природничі дисципліни – за допомогою дослідів, експериментів. Діти охоче відвідують майстер-класи: «Створення STEM листівки», «Магія 3D», малювання 3д ручкою, «Створення голограми» (див. фото), «AR@VR» доповнена та віртуальна реальність, «Створення коміксів» за допомогою програми Storyboard That, «Оживи книжкового героя» за допомогою ресурсу Animated Drawings, «Світ Minecraft» створення мобів і біомів у програмі Minecraft Education. У 2023 році гурток був відібраний для участі в проєкті «Зміцнення спроможності молодих людей стати агентами змін через розвиток життєвих навичок підлітків та підтримку молодіжного активізму у 7-ми західних областях».

Всього проведено **31** майстер-клас, з відвідуванням **327** дітей.

В Інтернет-центрі відділу продовжує працювати «Code Club Ua» - мережа безкоштовних факультативних волонтерських клубів кодування для дітей 8-16 років, в межах яких волонтери навчають дітей писати комп'ютерні програми у вільний від уроків час. Діти вчаться програмувати, створюючи комп'ютерні ігри, мобільні додатки, анімацію і веб-сайти. Львівська обласна бібліотека для дітей є головною локацією «Code Club Ua» у Львові та координує роботу гуртків програмування по всій області, а це **15** менторів, **32** групи, **1450** дітей.

Працівниками відділу проводилися навчальні курси з напрямків: «Scratch для початківців», «Scratch базовий», «HTML+CSS», «PYTHON», «Мова програмування C#», «3D моделювання Tinkercad», «Java Script», «Unity», «Java».

Всього проведено офлайн **140** занять з відвідуванням **1357** дітей, та онлайн **97** занять з відвідуванням **789** дітей.

Працівники відділу взяли участь у проєкті «П'ята стихія», що був спрямований на подолання інформаційної нерівності серед дітей ВПО та інформаційно-психологічну безпеку дітей і підлітків. Провели такі заходи: IT – лекторій, курс програмування «Scratch», курс 3D-моделювання, курс програмування Java, серію профорієнтаційних вебінарів та вебінарів для бібліотекарів України.

Було проведено **144** заняття з відвідуванням **1299** дітей.

Різноманітні освітні заходи в бібліотеці проводяться з метою залучення нових користувачів до читання. Одним з яскравих прикладів є заняття «Прочитай книгу - напиши код», мета якого залучити дітей до читання книг шляхом проведення заняття з програмування

та імерсивних технологій. Використовували серію мотиваційних книг «Видатні особистості» видавництва ІРІО про Коко Шанель, Стіва Джобса, Нікола Тесла, Альберта Ейнштейна.

Всього проведено 5 занять, з відвідуванням **32** дитини.

У 2023 році ми започаткували Школу цифрової творчості, яка відбувається в форматі табору і триває на зимових і літніх канікулах. Це чудова можливість для дитини розкрити свій творчий потенціал у світі цифрових технологій. Програма школи охоплює різноманітні аспекти цифрової творчості, включаючи програмування, робототехніку, графічний дизайн, комп'ютерну анімацію та багато іншого. Ми проводили як Зимову школу (*див. фото*), так і Літню школу цифрової творчості. Кожне заняття було тематичним. Вивчення різноманітних програм і ресурсів поєднувалося з читанням книжок, наприклад, твір Л. Українки «Лісова пісня» - гра «Впіймай Мавку», книжка Зоряни Живки «Пес Патрон» маленька історія про маленьку мрію - гра «Розмінування», М. Морпурго «Сніговик» - гра «Веселий сніговик», Н. Малетич «Привид, який не міг заснути» - гра «Хованки з Привидом» та ін.

Загалом Школа цифрової творчості тривала **31** день, з відвідуванням **63** дитини.

Провели виставку присвячену питанням безпеки в інтернеті, медіаграмотності, боротьбі з фейками. Стали партнерами ініціативи, яку проводила команда EDAR спільно з Нота Єнота та за підтримки ІСАР Єднання, які розробили XR-виставку «Справжні причини війни, або як працює російська пропаганда» (*див. фото*). Виставка експонувалася в бібліотеці та поєднувала знайомий всім формат постерів з новітніми технологіями. При наведенні смартфона на плакат мобільний додаток edAR активує та «оживляє» плакати. Глядач бачить 3D моделі, аудіо, відео та VR-портالي, що спонукають його до поглибленого дослідження, занурення у тему та кращого запам'ятовування даних та фактів. Цей новий інструмент протидії пропаганді з XR-технологією був представлений в більше ніж 5000 шкіл та громадських інституцій в Україні та ще 20 країнах світу.

Виставку відвідали **55** людей.

ВІТЕР також забезпечує функціонування всіх технічних засобів бібліотеки (мультимедійного обладнання, копіювально-розмножувальної техніки та ін.). Працівники відділу активно впроваджують сучасні інформаційні технології у роботу бібліотеки. Окрім обслуговування користувачів, роздруку, сканування та поточної бібліотечної роботи, надавалися консультації користувачам на різноманітну тематику (користування ZOOM, створення онлайн-конференцій, робота в мережі, створення електронної пошти, хмарні технології, офісні програми, завантаження з Інтернету, монтаж відео та ін). Консультативна допомога надавалася також і працівникам бібліотеки.

Всього ВІТЕР провів **722** освітніх заходи, з відвідуванням – **6823**, з них онлайн – **97** з відвідуванням **789** дітей.

ІХ. Управління колективом та матеріально-технічна база

Вже чотири роки бібліотека працює в складних умовах: з початку пандемія, а два роки тому повномасштабне вторгнення російських агресорів змусило нас кардинально змінити підходи до роботи. Незважаючи на це, бібліотека повноцінно працює в цих нелегких умовах, забезпечує високий рівень бібліотечних послуг, та оперативно відповідає на виклики, які ставить час.

Торік став роком зміни керівного складу бібліотеки. Був оголошений і проведений конкурс на посаду директора, в результаті якого директоркою стала молода та енергійна Ольга Конасова, колишня завідувачка відділу інформаційних технологій та електронних ресурсів. І хоча основна стратегічна лінія розвитку і функціонування не змінилась, новий директор запровадила ряд нововведень: посилився контроль і звітність за виконану роботу, додалися нові сервіси, посилилась маркетингова діяльність, актуалізовано структуру бібліотеки, регламентуючі документи (Правила внутрішнього розпорядку, Колективний договір), поставлені сучасні акценти у методичній діяльності.

Дирекція бібліотеки приділяє велику увагу безпеці відвідувачів і працівників бібліотеки. Продовжуються роботи по удосконаленню укриття – «Підземки», проведене прибирання додаткових приміщень, підземка забезпечується всім необхідним для повноцінного функціонування. Тому під час повітряної тривоги проведення заходів не припиняється, а лише переноситься в укриття.

У зв'язку зі зміною директора проведена повна інвентаризація майна бібліотеки, списано застарілу комп'ютерну техніку, перезаключені договори оренди.

Проведено поточні ремонтні роботи, оновлено туалет для відвідувачів на вул. В. Винниченка, 1, замінена підлога в читальному залі для малюків.

Покращено комфортність та естетичний вигляд бібліотеки: придбані нові кафедри обслуговування користувачів, столи для користувачів Інтернет-центру та Зеленої кімнати, шафи. Перед входом до бібліотеки з'явився Bookbox - ящик для повернення книжок, що дозволяє користувачам повертати прочитані книги в час, коли бібліотека не працює (під час повітряних тривог і після 21.00 год.).

Оновлено рекламно-інформаційну продукцію бібліотеки, надруковано нові флаєри про послуги, для працівників обслуговування виготовлені футболки з логотипом бібліотеки, нові бейджі та візитки для працівників.

Заступник директора адмініструвала проєкт інформаційно-психологічної безпеки для дітей та підлітків «П'ята стихія», на реалізацію якого було отримано грант Посольства США в Україні. Проєкт закінчено, було проведене фінальне звітування.

Дирекція виступила ініціатором участі бібліотеки у масштабному заході – Всепольській акції Народове читання, за що отримала подяку від Президента Республіки Польща (*див. с. 35*).

Директор і заступники брали активну участь в професійних зустрічах в Україні і за кордоном. У березні минулого року взяли участь в проєкті Бібліотеки Рачинських (м. Познань, Польща) «Люди книги перед обличчям війни», де виступили з великою доповіддю про роботу бібліотек України під час військової агресії росії, про втрати і знищені бібліотеки, взяли участь в дискусіях і провели майстер-клас, в результаті якого польські бібліотекарі написали, а ми передали листи підтримки українським воїнам (*див. фото*).

У квітні директор бібліотеки виступила на міжнародній конференції «Бібліотека для дітей – простір безпеки та розвитку» у Києві, організатором якої була Національна бібліотека

України для дітей. Як активні члени ВГО Українська бібліотечна асоціація директор і заступник брали участь у литовсько-українському бібліотечному форумі «Роль бібліотек у зміцненні демократичного суспільства», де заступник директора, віцепрезидентка УБА Лариса Лугова виступала з доповіддю «Працюємо на перемогу. Як українська бібліотечна спільнота протидіє російській агресії». Директор бібліотеки Ольга Конасова у вересні брала участь у Міжнародній польсько-литовській конференції «Новий досвід бібліотек в контексті зміни середовища», на Всеукраїнській конференції директорів обласних бібліотек для дітей «Бібліотеки для дітей в культурно-освітньому просторі України: перспективи та шляхи розвитку в умовах війни» з досвідом роботи бібліотеки виступила заступник директора Надія Кіндрись. Особливо плідним був візит дирекції та працівників відділу інформаційних технологій в м. Вроцлав, де були заключені нові договори про співпрацю з нашим давнім партнером – Публічною бібліотекою міста Вроцлав, проведені тренінги для українських дітей, які мешкають у Вроцлаві та досягнута домовленість про реалізацію нового двостороннього проєкту, старт якого відбудеться у лютому 2024 року. Крім цього, дирекція бібліотеки забезпечувала проведення тренінгів і обмінів досвідом в межах проєкту «КББ. Конструкторське бюро бібліотекарів», «ЕОР. Kids. Ukraine» в м. Хмельницькому, Тернополі, та бібліотеках області.

Протягом року вирішувались поточні питання функціонування бібліотеки – господарські, фінансові, кадрові. Господарська діяльність відбувалась згідно плану, проведена підготовка до осінньо-зимового періоду, заходи з протипожежної безпеки, охорони праці, цивільної оборони та інструктаж колективу щодо дотримання правил внутрішнього розпорядку та санітарно-епідеміологічних норм.

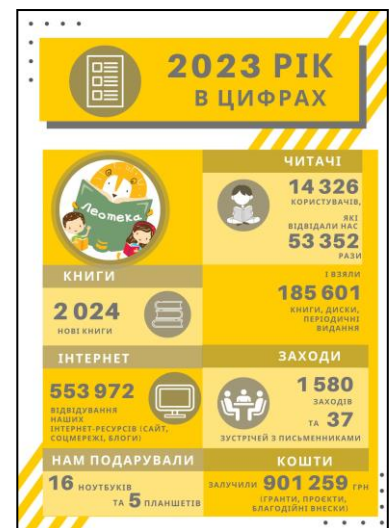
Значно позаввалялась фандрейзингова діяльність. Було залучено **901259** грн. благодійних коштів на розвиток бібліотеки, прибуток від платних послуг становив **45874** грн. Від різних благодійних фондів бібліотеці було подаровано принтер, **16** ноутбуків, **5** планшетів, **8** моніторів, що значно покращило рівень автоматизації бібліотеки. На кінець 2023 року в бібліотеці є **81** комп'ютер. Польські колеги-благодійники неодноразово надсилали канцтовари, іграшки, настільні ігри, солодощі для наших читачів.

Ми підраховали, скільки грошей зекономили читачі скориставшись книгами бібліотеки, адже середня вартість книги в 2023 році становить **240** грн. За рік користування бібліотекою тільки на закупівлі книжок кожен читач зекономив з власної кишені чималеньку суму – **3096** грн.

Минулого року бібліотека була базою практики для студентів Львівського коледжу культури і мистецтв, Львівського національного університету ім. Івана Франка. Студенти успішно пройшли виробничу переддипломну практику та отримали відмінні характеристики. Заступник директора керує студентською практикою, є викладачем коледжу культури і мистецтв, що дозволяє тісно співпрацювати з навчальним закладом, поповнювати колектив перспективними молодими спеціалістами.

Дирекція постійно працює над згуртуванням колективу: відзначаються трудові ювілеї, разом писали радіодиктант національної єдності, організовувались спільні поїздки, екскурсії на Всеукраїнській день бібліотек. Також дирекція подає клопотання на нагородження працівників бібліотеки подяками, грамотами, нагородами Департаменту з питань культури, національностей та релігій, Львівської обласної ради та облдержадміністрації.

Дирекція заохочує працівників до підвищення свого професійного рівня, створює можливості до самоосвіти. За минулий рік працівниками бібліотеки було отримано **48** сертифікатів на різноманітних освітніх курсах і тренінгах.

На жаль, воєнні дії привели до недовиконання планового показника з відвідування, але, як позитив, слід відзначити, що значно зросла кількість віртуальних відвідувань інтернет ресурсів бібліотеки, працівники опанували нові форми віддаленої роботи з читачами, значно підвищили свій професійний рівень з отриманням сертифікатів, оволоділи новими технологічними навиками, необхідними для роботи в сучасній бібліотеці.

Майбутнє починається в бібліотеці! Будьте в Леотренді!

Звіт підготувала заступниця директорки бібліотеки

Надія Кіндрись

Контактний телефон (032)-235-87-46

**Про нас в інформаційному просторі.
Бібліографічний список публікацій про ЛОДБ у 2023 році**

1. Горчинська, В. XIII Львівський Міжнародний бібліотечний форум // Бібліотечна планета. - 2023. - № 4. - С. 28-31.
2. Літо у Леотеці // Галицьке юнацтво. - 2023. - № 207. - С.1.
3. Лугова, Л. Бібліотека як безпечне місце // Бібліотечний форум : історія і практика. – 2023. - №1. - С. 18-19.
4. Новальська, Ю. Провідні форми промоції читання в бібліотеках України під час війни: реалії сьогодення // Бібліотечний форум : історія і практика. - 2023. - №4. - С. 2-6.
5. Сташко, Л. Герої без зброї, або рік незламності у дитячих бібліотеках Львівщини // Бібліотека у форматі Д. - 2023. - № 1. - С. 26-28. - (електронний ресурс)
6. Larysa Luhova. Czy biblioteki sa potrzebne w czasie wojny? // Slask. - 2023. - № 2. - С. 12-13.
1. В єдності перемагаємо темряву! // <http://surl.li/ezjfm>
2. Андріївські вечорниці // <http://surl.li/ezjfv>
3. «Зимові канікули в Леотеці» – бібліотекарі запрошують дітей на творчі заняття // <http://surl.li/ovljp>
4. Благодійність як джерело підтримки бібліотек під час війни // <http://surl.li/ewmtd>
5. Леотека запрошує дошкільнят на навчально - розвиткові заняття «Діти України» // <http://surl.li/ovllc>
6. У Львівській обласній бібліотеці для дітей навчають писати книги // <http://surl.li/ovlox>
7. «З дітьми треба спілкуватись як із рівними» // <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/Show/778>
8. Літературна академія Марини Павленко // <https://chl.kiev.ua/MBM/Book/Show/779>
9. Леотека запрошує дошкільнят на навчально - розвиткові заняття «Діти України» // <http://surl.li/fdhrn>
10. В обласній бібліотеці для дітей реалізовується міжнародний проєкт «Діти України» // <http://surl.li/ovlnh>
11. На Львівщині шукають людей на п'ять вакантних посад директорів закладів культури // <http://surl.li/fesau>
12. Запрошуємо бібліотечну спільноту долучитися до онлайнного марафону інноваційного досвіду публічних бібліотек України // <https://www.facebook.com/ula.org.ua>
13. Нагородження учасників флешмобу #Почитайте_мені_казку // <https://www.facebook.com/profile.php?id=100067705912109>
14. У Львові призначили керівників трьох обласних бібліотек // <http://surl.li/gdfcc>
15. Конкурсна комісія обрала переможців на посади керівників трьох комунальних закладів культури // <https://www.facebook.com/lvoblrada>
16. Конкурсний відбір на заміщення посад директорів комунальних закладів культури ЛОР // <http://surl.li/gdfdn>
17. Сташко, Л. Герої без зброї, або рік незламності у дитячих бібліотеках Львівщини // <https://chl.kiev.ua/D0/Book/View/133#page/26/mode/2up>
18. «Тепер з 30 співають лише троє дітей. Раніше було навпаки: інтерв'ю з хормейстеркою // <http://surl.li/gmuhn>
19. «У природі немає винагород або покарань, є наслідки» // <http://surl.li/goscu>
20. «Інформація. Еволюція носіїв» // <https://www.facebook.com/culture.lviv.oda>

21. Роль бібліотек у зміцненні демократичного суспільства: Литовсько-український бібліотечний форум // <https://www.youtube.com/watch?v=s6yFgUDPcYo&list=PPSV>
22. Роль бібліотек у зміцненні демократичного суспільства: Литовсько-український бібліотечний форум // https://www.youtube.com/watch?v=-eAap_GNMsc
23. Литовсько-український форум «Роль бібліотек у зміцненні демократичного суспільства»: підсумки // <http://surl.li/hzhww>
24. Леотека запрошує на заняття малювання з художницею Наталією Павлюк // <https://www.facebook.com/lvivpost>
25. Свято музики у Львові. Програма // <http://surl.li/igyys>
26. Екобюро УГКЦ презентувало нову екоказку у Львівській обласній бібліотеці // <http://surl.li/imrqh>
27. Еко-ініціатива з сортування сміття // <http://surl.li/inqvz>
28. Оголошено переможців Всеукраїнського онлайн-конкурсу із правового просвітництва «Конституція для всіх: і великих, і малих» // <https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=10752>
29. Львівська обласна бібліотека для дітей запрошує: реєструйте малечу // <https://www.facebook.com/lvivpost>
30. Žurnalo «Tarp knygų» 2023 m. 6-asis numeris: apie ką jis? // <http://surl.li/itdtj>
31. Почався липень - і канікули саме в розпалі! // <https://www.facebook.com/lvivpost>
32. В Орові пройшов семінар бібліотечних працівників // <https://www.facebook.com/tmr.gov.ua>
33. «Студія мандрівного методиста» // <http://surl.li/jbxtm>
34. Спершу задокументувати, а потім відбудувати — експерти про відновлення знищених рф бібліотек // <https://cutt.ly/JwiMqwIS>
35. Розкажемо вам чим жили цього тижня наші бібліотеки // <http://surl.li/jvnqq>
36. У Бібрці оновили приміщення бібліотеки // <https://loda.gov.ua/news/76985>
37. Леотека вдруге долучається до акції «Narodowe czytanie». Читаємо «Над Німаном» Елізи Ожешко // <http://surl.li/latwo>
38. Національні читання // <http://surl.li/lfcvj>
39. Narodowe Czytanie 2023. Relacje z bibliotek cz. II // <https://lustrbiblioteki.pl/2023/09/narodowe-czytanie-2023-relacje-z-bibliotek-cz-ii/>
40. Львівська обласна бібліотека для дітей долучилась до Національних читань // <http://surl.li/ovncq>
41. Книги — лікують душу... // <https://www.facebook.com/lviv.library/videos/685701630123994>
42. Переможці Всеукраїнського конкурсу «Лідер читання – 2023» // <https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=10808>
43. Розпочався XIII Львівський міжнародний бібліотечний форум // <https://www.facebook.com/culture.lviv.oda>
44. В області розпочався XIII Львівський міжнародний бібліотечний форум // <https://loda.gov.ua/news/78964>
45. Напередодні Всеукраїнського дня бібліотек начальник Львівської ОВА Максим Козицький подякував тим, хто супроводжує дітей та дорослих у читацькому світі – працівників бібліотек Львівщини // <http://surl.li/lptjn>
46. На Львівщині відзначили працівників бібліотечної справи // <https://loda.gov.ua/news/80060>
47. Бібліотеки — це об'єкти критичної інфраструктури // <https://www.facebook.com/watch?v=320070180713650>

-
48. У Львові стартував ювілейний 30-й Lviv BookForum // <https://www.facebook.com/lvoblrada>
 49. Дитячі події на Lviv BookForum // <https://www.facebook.com/lviv.bookforum>
 50. Малювали пса Патрона. У Львові провели майстер-клас і презентацію книжок для дітей: фоторепортаж // <http://surl.li/lzkoj>
 51. Ювілейний BookForum у Львові зібрав 20 000 гостей та 62 348 глядачів онлайн // <http://surl.li/mgbxw>
 52. XIII Львівський міжнародний бібліотечний форум: післямак // <http://surl.li/ounzo>
 53. Львівська обласна бібліотека для дітей запрошує на заняття театральної студії «Язиката Хвеська» // <https://www.facebook.com/lvoblrada>
 54. Публічна бібліотека бердичівської громади поділилася практиками своєї роботи з колегами зі всієї України // <https://cutt.ly/IwRabOff>
 55. В Леотеці організували Ніч Гаррі Поттера // <https://www.facebook.com/lvoblrada>
 56. Бібліотечні відвідини наших партнерів із Львівської обласної книгозбірні для дітей // <https://cutt.ly/DwYxEdq5>
 57. У Леотеці відбувся дитячий майстер-клас з виготовлення ляльки-мотанки // <https://www.facebook.com/lvoblrada>
 58. XIII Львівський міжнародний бібліотечний форум // <http://surl.li/nwsra>
 59. У Львівській обласній бібліотеці для дітей відбувся щорічний обласний семінар «Дитячі бібліотеки: трансформація продовжується» // <https://www.facebook.com/culture.lviv.oda>
 60. Львівська обласна бібліотека для дітей оголошує набір до театральної студії «Язиката Хвеська» // <https://www.facebook.com/dityvmisti.Lviv>
 61. Щоб потрапити туди // https://m.youtube.com/watch?v=GJ4V_8iQ5sU&feature=youtu.be
 62. Відбувся Міжрегіональний практичний семінар «Бібліотеки в умовах воєнного стану: час діяти разом» // <https://www.facebook.com/bibl.kharkiv.ua>
 63. Відбувся фінальний етап відеопроєкту «Вертеп», який підготувала кафедра музичного мистецтва у співпраці з професором Единбурзького університету Найджеом Осборном // <http://surl.li/ongha>
 64. XIII Львівський міжнародний бібліотечний форум: післямак // <http://surl.li/ounzo>
 65. У Леотеці відбувся дитячий майстер-клас з виготовлення ляльки-мотанки // <https://www.facebook.com/lvoblrada>
 66. Щоб потрапити туди // <http://surl.li/ovmkr>
 67. «Коли чули, що розмовляємо українською, почали брати з нас приклад» // <https://cutt.ly/ewGBr6Mq>
 68. Дозвілля для дітей ВПО у Львові: локації і поради від «Феміністичної майстерні» // <http://surl.li/ovmptx>
 69. Переможці Всеукраїнського конкурсу «Лідер читання – 2023» // <https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=10808>
 70. Переможці Всеукраїнського літературного конкурсу «Творчі канікули-2023» // <https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=10962>
 71. Обласна дитяча бібліотека запрошує усіх долучатися до плетіння маскувальних сіток для ЗСУ // <http://surl.li/ovmvm>
 72. Обласна бібліотека для дітей запрошує долучитись до плетіння сіток // <http://surl.li/ovmwwe>
 73. Вебінар «Як не загубитися в п'ятій стихії» // <http://konstlib.net/node/18372>
 74. Завтра у Львові відбудеться презентація одразу двох книг // <http://surl.li/ovmyl>
 75. У Львові відзначили 35-річчя літературної студії «Джерельце» // <http://surl.li/ovndx>

-
76. ЕОР. Kids. Ukraine «Діти України» // <https://odb.te.ua/project/dity-ukrayiny/>
 77. Леотека запрошує на майстер-клас зі створення дитячих книжок // <http://surl.li/ovock>
 78. Львівська обласна бібліотека для дітей запрошує на майстер-клас // <http://surl.li/ovoem>
 79. Леотека запрошує на заняття театральної студії «Язиката Хвеська» // <http://surl.li/ovofn>
 80. Ефективна комунікація // <http://surl.li/ovogx>
 81. Людина нашого часу // <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/Show/838>
 82. Страшенно магічна вечірка // <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/Show/837>
 83. Духи легенд // <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/Show/836>
 84. Майбутнє планети у наших руках // <https://chl.kiev.ua/mbm/Book/Show/816>
 85. Львівська обласна бібліотека для дітей // <http://surl.li/ovpby>